

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

Paragrafer	§ 37 – § 61
Plats och tid	Gunnareds kyrka, 18.00 – 20.20
Beslutande	Anton Palfi, <i>ordförande</i> (S) Carin Gerhard, <i>1e v. ordförande</i> (Posk), Lena Pihlqvist, (S), Eva Magnusson, (S), Erling Eriksson, (POSK), Jörgen Wahlund, (Öka), Ann Egestål, (FK), § 37-§51 Björn Erik Pedersen, (S), <i>tj. ers</i> , §51-60 Anna-Lena Dancy, (ÖKA), <i>tj. ers</i> , Ulla-Britte Wiedel, (POSK), <i>tj. ers</i> , Maria Ottensten, <i>kyrkoherde</i> .
Övriga deltagande	Magnus Andersson, (S), <i>ers</i> Erik Wagnborg, <i>administrativ chef</i> Karolina Sundemo, <i>sekreterare</i> .
Utses att justera	Anna-Lena Dancy

Underskrifter Sekreterare Karolina Sundemo

Ordförande Anton Palfi

Justerande Anna-Lena Dancy

Justeringen tillkännages genom anslag den
den

och nedtages tidigast

Organ: Kyrkorådet Angereds församling 180226

Protokollet förvaras på församlingsexpeditionen, Gunnared kyrkväg 1

Underskrift

Utdragsbestyrkand

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

§ 37 Sammanträdet öppnades

Ordföranden öppnade mötet efter att han lett oss i andakt.

—

§ 38 Val av protokollsjusterare

Kyrkorådet beslutade

Att utse Anna-Lena Dancy att jämte ordförande justera dagens protokoll.

—

§ 39 Godkännande av föredragningslistan

Administrativa chefen meddelade att han ville lägga till en punkt 6.1 *Avregistrering kyrkans ungdom.*

Carin Gerhard meddelade att hon ville ta upp problematik med hemsidan under övriga frågor.

Kyrkorådet beslutade

Att godkänna föredragningslistan med ovanstående tillägg.

—

§ 40 Upprop

Sekreteraren förrättade upprop.

—

§ 41 Anmälan av delegationsbeslut

Kyrkoherden informerade om att följande delegationsbeslut tagits:

- Beslutat att anställa Kim Sörli som komminister i Nylöse församling fr.o.m. 2018-06-11.
-

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

§ 42 Gallring av arkivhandlingar

Sekreteraren föredrog ärendet. I SvKB 2017:2, Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om gallring m.m. beskrivs vad som gäller för gallring i Svenska kyrkans arkiv på lokal nivå. Gallringsfristen för olika typer av handlingar beskrivs däri. I SvKB 2017:2 kap 14 § 1-2 framgår att varje enhet (med stöd av vad som sägs i SvKB 2017:2 samt i dess bilaga) ska ta ställning till vilka handlingar (med liten eller tillfällig betydelse) som kan komma ifråga. En förteckning av dessa presenteras i *Bilaga 1: Förteckning över handlingar med liten eller tillfällig betydelse*.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Beslutet gäller gallring i arkiv, vilket inte bedöms medföra några konsekvenser för barn.

Kyrkorådet beslutade

Att Nylöse pastorats, samt de ingående församlingarnas, handlingar med liten eller tillfällig betydelse, får gallras då de inte längre behövs i arbetet och då ingen eller obetydlig informationsförlust uppstår om de gallras.

§ 43 Extra kyrkorådsmöte

Administrativa chefen föredrog ärendet. Årsredovisningslagen kräver att bokslutet skall vara klart den 30/4, och vi har tidigare trott att det skulle kunna gå att skriva under årsredovisningen den 26/3 på vårt ordinarie möte. Dock har bokslutet dragit över tiden en månad varvid det inte finns klart till dagens sammanträde. Därav behövs ett extra kyrkorådsmöte.

Arbetsutskottet har berett ärendet och föreslog att kyrkorådet sammanträder den 9/4 för att ta beredningsbeslut och skriva under årsredovisningen.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Beslutet gäller datum för sammanträdestid för kyrkorådet vilket inte bedöms påverka barn.

Kyrkorådet beslutade

Att sammanträda med kyrkorådet den 9/4.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

§ 44 Ekonomiinformation

Administrativa chefen informerade. Som en del i den ekonomiska regleringen har vi idag 46 miljoner kronor på kontot. Det är inte endast positivt då man behöver betala ränta till banken då man har över 20 miljoner kronor, därför vill vi placera en del av pengarna. Placeringsreglementet, som tas upp i § 47, är en del i arbetet med detta.

Nylöse församling sökte KAE förra året, det betalades inte ut förrän i januari i år men redovisas för Nylöse församling. Angered, Bergum och Hjällbo fick KAE utbetalt i årsskiftet.

Inom pastoratet finns ett antal stiftelser; två stora i Nylöse församling, två små i Bergsjöns församling och en ganska stor i Angereds församling. I Bergsjöns församling finns även en fond. Stiftelserna har skötts på olika sätt tidigare men nu arbetar man för att se över hur bokföringen ska skötas och försöker komma fram till en gemensam lösning som fungerar.

—

§ 45 Beslutsattestant vikarie

Administrativa chefen föredrog ärendet. Carl-Johan Anvegård kommer att vikariera för Joel Abrahamsson under hans föräldraledighet 180501–181130. Enligt attest- och utanordningsreglementet skall kyrkorådet besluta om beslutsattestanter.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Beslutet gäller beslutsattestant vilket inte bedöms påverka barn.

Kyrkorådet beslutade

Att Carl-Johan Anvegård fungerar som beslutsattestant under Joel Abrahamssons föräldraledighet utifrån samma behörighet som Joel Abrahamsson har.

—

§ 46 Återrapportering ekonomi

Administrativa chefen föredrog ärendet. Enligt kyrkoordningen åligger det kyrkorådet att enligt 4 kap 3§ " ...uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på församlingens eller pastoratets ekonomiska ställning. " och enligt 4 kap 4§ 2 punkten "ha hand om den ekonomiska förvaltningen och förvalta församlingens och pastoratets egendom".

Utifrån ovanstående ansvar så skriver kyrkorådets arbetsordning att " Kyrkorådet ska fortlöpande bedöma pastoratets ekonomiska situation. Kyrkorådet ska se till att pastoratets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och de ekonomiska förhållandena i övrigt kan kontrolleras på ett betryggande sätt."

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

--	--	--	--

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

Arbetsutskottet har berett ärendet och föreslagit att kyrkorådet i Nylöse pastorat ska få återsrapportering enligt följande:

1. Vid varje kyrkoråd (huvudsakligen som månadsvis)

- Resultatrapport på pastoratsnivå
- Balansrapport på pastoratsnivå
- Likviditetsrapport på pastoratsnivå

Notera att återsrapporteringspunkterna inte kommer kunna periodiseras.

2. Tertial (året uppdelat på tre delar, dvs efter 30/4 och 31/8)

- Resultatrapport på pastoratsnivå
- Balansrapport på pastoratsnivå
- Likviditetsrapport på pastoratsnivå
- Utveckling av marknadsvärde på placeringar
- Prognos för helår baserat på tertialresultat. Prognosen skall vara uppdelad per område (församling) och verksamhet. Av prognos skall det gå att utläsa förskolans resultat på ett rättvisande sätt.

Notera att återsrapporteringspunkterna inte kommer kunna periodiseras. Bokfört värde av placeringar utläses av balansrapporten och kräver ingen extra rapportering, däremot behövs sådan för att kunna följa marknadsvärde på placeringar.

Poängen med en prognos är att beslutsfattarna (kyrkorådet) skall ha ett underlag för att vara proaktiva i sin förvaltning. Det skall alltså inte bara ses som en information utan som ett beslutsunderlag. Motivet för att jobba med tertial istället för kvartal är att kvartal 2 och kvartal 3 är mindre lyckade tidpunkter för prognostisering. Gällande kvartal 2 (30/6) så kommer en sådan prognos av rent praktiska schemamässiga skäl inte vara helt aktuell när den återkopplas till kyrkorådet utan mer än två månader har sannolikt passerat och därmed är informationen något inaktuell och eventuella åtgärder med tanke på informationen kommer sent samt i nära anslutning till prognos 2.

3. Årsredovisning

Enligt årsredovisningslagen skall årsredovisningens lämnas till revisorerna senast 30/4. (ÅRL 8:2) Årsredovisningen skall bestå av (ÅRL 2:1) balansräkning, resultaträkning, noter och förvaltningsberättelse. Samt även kassaflödesanalys (likviditet)

Kyrkorådet gav arbetsutskottet detta i uppdrag att utreda.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Beslutet bedöms inte innehålla konsekvenser för barn.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

Kyrkorådet beslutade

- Att** vid varje kyrkoråd efter full driftsättning av GAS ska kyrkorådet få återsrapportering resultatrapport, balansrapport och likviditetsrapport på pastoratsnivå.
- Att** vid det sammanträde som följer på 30/4 och 31/8 ska kyrkorådet få återsrapportering på utveckling av marknadsvärde på placeringarna och prognos för helår baserat på tertialresultat.
- Att** Tertialprognosen skall vara uppdelad per område (församling/distrikt) och verksamhet.
- Att** Av tertialprognos skall det gå att utläsa förskolans resultat på ett rättvisande sätt.
- Att** uppdatera kyrkorådets arbetsordning med ovanstående punkter.
-

§ 47 Placeringsreglemente

Administrativa chefen föredrog ärendet. I det utskickade placeringsreglementet stod det i punkt 3 att normalportföljen innehåller följande tillgångsslag:

- Nordiska aktier
- Utländska aktier via fonder
- Konton i bank, svenska räntebärande instrument och strukturerade instrument
- Alternativa placeringar
- Ideella placeringar

Punkten Alternativa placeringar ska dock tas bort, vilket innebär att punkt 3.7 tas bort och att punkt 3.8 istället blir punkt 3.7. Den korrekta varianten utefter dessa förändringar finns att läsa i *Bilaga 3 placeringsreglemente*.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Reglementet med tillhörande etiska regler gör att placeringen av pastoratets medel inte sker i för barn skadliga varor. Möjligheten till ideella placeringar gör också att barns levnadsvillkor i alla fall indirekt kan påverkas till det bättre.

Kyrkorådet beslutade

- Att anta placeringsreglementet.
- Att uppdra åt Kh att genomföra placeringar i enlighet med fastställd policy.
- Att uppdra åt Kh att återrapporera placeringarnas utveckling utifrån bestämmelser för återrapporering för ekonomi.
-

§ 48 Upphandlingsreglemente

Sekreteraren föredrog ärendet utefter upphandlingsreglementet som finns att läsa i *Bilaga 4 Upphandlingsreglemente*.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Genom att arbeta utefter upphandlingsreglementet kan de hållbarhetsbedömningar som ska göras vid upphandling medverka till att vi som pastorat konsumerar hållbart producerade produkter där bland annat barnarbete har motverkats. Att anta upphandlingsreglementet anses därför positivt för barn.

Kyrkorådet beslutade

- Att anta upphandlingsreglementet för Nylöse pastorat.
-

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

§ 49 Fastighetsinformation

- Administrativa chefen föredrog ärendet. Ett antal projekt som samfälligheten inte gjorde under 2016 och 2017 ses nu över. Bland annat gjordes inte renovering av kyrkfönster i Nylöse. Detta jobb planeras utföras under 2018 och KAE ska sökas.
- I dagarna var det uppstartsmöte inför kyrkorenovering i Bergsjön som det ska ansökas KAE för.
- Med hänsyn till att det är svårt att veta hur många fastigheter som finns inom svenska kyrkan sammanställs ett nationellt fastighetsregister. Vi behöver mäta upp hur många kvadratmeter våra fastigheter är inför detta.
- Under våren ska skyddsronder utföras i våra lokaler, detta ska göras av fastighetsansvarig och arbetsplatsombud.

—

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

§ 50 Ansökan om KAE för år 2020

För att kunna ansöka om KAE (kyrkoantikvarisk ersättning) vid underhåll av de av pastoratets byggnader som skyddas av KML (kulturmiljölagen) krävs att det finns vård- och underhållsplaner. Detta krav har tidigare undantagits Göteborgs kyrkliga samfällighet, men undantaget gäller inte längre varför pastoratet måste ta fram nya vård- och underhållsplaner (VU-planer). Under 2018 kommer VU-planer tas fram för Angereds kyrka, Bergsjöns kyrka och Hjällbo kyrka. Kostnaden för att ta fram VU-planer är också berättigad KAE. Ansökan om KAE beslutas om av Kyrkorådet. För Hjällbos VU-plan finns en KAE-ansökan sedan 2020.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Framställande av vård- och underhållsplan för kyrkobyggnader påverkar inte barns situation. Planerna syftar till att bevara kulturhistoriskt värdefulla byggnader och byggnadsdelar intakta.

Kyrkorådet beslutade

Att ansöka om KAE för framtagande av VU-plan för Angereds kyrka.

Att ansöka om KAE för framtagande av VU-plan för Bergsjöns kyrka.

Att omedelbart justera ärendet.

—

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

§ 51 Omförhandling avtal fritidsgård Hjällbo

Administrativa chefen föredrog ärendet. Angereds församling har under snart tre år varit hyresvärd för den kommunala fritidsgården i Hjällbo. Lösningen kom till stånd då byggnaden där fritidsgården fanns tidigare var nergången och blev utdömd. Pengar saknades för att bygga en ny och Angereds församling såg en sådan lösning som fördelaktig dels med tanke på ett ungdomsdiakonalt perspektiv och dels med tanke på att lokalen som hyrs ut stod relativt oanvänd.

Anpassning gjordes av lokalen med kostnad för hyresgästen. Denna investering slog ut över 7 år och amorteras av hyresgästen. Ett hyresavtal skrevs på tre år med förlängning på tre år förlängning därefter.

2018-02-28 var sista dag för uppsägning av avtal för att undvika en treårig förlängning av avtalet. Göteborgs stad valde då att säga upp avtalet för omförhandling och skriver att man vill ha en automatisk förlängningstid på avtalet på ett år istället för tre.

Detta är en försämring för pastorats vidkommande men är en inbjudan till förhandling.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Det är positivt för barn och unga att ha en lokal till fritidsgård. Samtidigt har vi begränsade möjligheter att bedriva fritidsverksamhet i egen regi därmed.

Kyrkorådet beslutade

Att uppdra åt kyrkoherden att omförhandla avtalet med Göteborgs stad.

—

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

§ 52 Personalinformation

Kyrkoherden informerade:

- Vid sammanträdet 2018-04-09 kommer minst två återbesättningar tas upp. Hanna Vidarsson, församlingspedagog i Gunnared har sagt upp sig. Ulrika Stenbäck, diakon i Nylöse har fått tjänst som diakon i Svenska kyrkan i Thailand i 3 år, och har därför ansökt om tjänstledigt.
- I övrigt är personalen i chefsgruppen trötta efter alla förändringar som varit det senaste året. Chefs och ledningsgruppen jobbar med en konsult för att få hjälpa med att hantera detta.

—

§ 53 Lönepolicy

Kyrkoherden föredrog ärendet. Lönepolicyn finns att läsa i *Bilaga 5 Lönepolicy*.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Beslutet bedöms inte ha påverkan på barn.

Kyrkorådet beslutade

Att anta lönepolicyn.

—

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

§ 54 Återbesättning musiker Gunnared

Organist Rigmor Skarp, Angereds församling, Gunnareds distrikt, har begärt att få gå i pension 1 november 2018. Tjänsten behöver återbesättas, med antingen en kantor eller en organist och rekryteringen behöver påbörjas.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Då andelen barn och unga är stor i distriktet har återbesättningen påverkan på barn och unga. Arbetet bland barn och unga är under uppbyggnad och växer, och här behövs också musikaliska resurser.

Kyrkorådet beslutade

Att tillåta återbesättning av tjänsten som organist/kantor i Angereds församling, Gunnareds distrikt.

—

§ 55 Återbesättning vaktmästare Nylöse

Sedan maj 2017 har tjänsten som vaktmästare i Nylöse församling besatts av en tillfällig anställning, först till 170930, sen till 171231 och nu till 180630. I den organisationsplan för pastoratet som IdAU beslutat om användes 50 % av den fasta vaktmästartjänsten för att utöka den pastoratsövergripande fastighetsskötartjänsten till 100 %.

När nu husmorstjänsten i Nylöse blivit vakant så föreslås den stå som vakant i organisationsplanen och vaktmästartjänsten föreslås därmed återbesättas på 100 % av en person som arbetar måndag-fredag. Utöver dessa 100 % kommer utförande ligga dels på mer omfattande skötselentreprenad och vår egen fastighetsskötare. Tanken är att söndagstjänstgöringen läggs över på extravaktmästare. Det är vår övertygelse att uppdraget kan utföras på så sätt.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Återbesättningen rör pastoratets och församlingens skötsel- och servicearbete och bedöms inte ha påverkan på barn.

Kyrkorådet beslutade

Att vakanssätta husmorstjänsten i Nylöse församling (50 %).

Att återbesätta vaktmästare (100 %) i Nylöse församling.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

--	--	--	--

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

—

§ 56 Återbesättning assistent Hjällbo

Eva Rune, församlingsassistent i Angered's Församling, Hjällbo distrikt, har sagt upp sig från sin tjänst. Arbetet med denna rekrytering behöver påbörjas.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Då andelen barn och unga är stor i Angered's församling och i Hjällbo har återbesättningen påverkan på barn och unga.

Kyrkorådet beslutade

Att tillåta återbesättning av tjänsten som assistent i församlingsverksamheten, 50 %, i Angered's församling, Hjällbo.

—

§ 57 Avregistrering organisationsnummer

Administrativa chefen föredrog. Kyrkans ungdom i Angered, som var svenska kyrkans unga på 70-talet är sedan länge upphörd och behöver därför avregistreras.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Då beslutet gäller en förening som inte längre finns bedöms det inte medföra några konsekvenser för barn.

Kyrkorådet beslutade

Att ansöka om avregistrering för Kyrkans ungdom i Angered, då föreningen är upplöst.

—

§ 58 Verksamhetsberättelse

Kyrkoherden föredrog ärendet. De verksamhetsberättelser som skrivits för 2017 är de sista innan församlingarna bildade Nylöse pastorat. Mycket visar på upplyftande arbete, men även att organisationsförändringen har påverkat verksamhetsarbetet under 2017. Verksamhetsberättelserna finns att läsa i sin helhet i *Bilaga 6 Verksamhetsberättelse*.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

--	--	--	--

Sammanträdesdatum

Kyrkorådet

2018-03-26

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Då verksamhetsberättelserna innehåller information, utvärdering och förslag på utveckling av verksamheter inriktade på arbete med barn och unga inom pastoratet anses de ha en positiv påverkan på barn.

Kyrkorådet beslutade

Att godkänna verksamhetsberättelsen för 2017.

—

§ 59 Statistikinformation

Kyrkoherden informerade. För att kunna ha nytta av statistikinformationen behöver de uppgifter som finns analyseras vidare. Kyrkoherden föreslår att kyrkorådet ska uppdra åt arbetsutskottet att analysera och presentera statistiken.

Barnkonsekvensanalys (BKA):

Om statistiken rapporteras och analyseras korrekt kan den vara till hjälp för att utvärdera verksamheter inriktade på barn. Beslutet kan därför anses som positivt för barn.

Kyrkorådet beslutade

Att uppdra åt arbetsutskottet att analysera och presentera statistiken.

—

§ 60 Övriga frågor

Carin Gerhard uppgav att hon upptäckt fel med adresser till kyrkorna på hemsidan. Sekreteraren förmedlar informationen vidare till kommunikatörerna.

Kyrkoherden håller i inledningen vid sammanträdet 2018-04-09.

—

§ 61 Avslutning

Ordförande förklarade mötet avslutat.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

--	--	--	--

Bilaga 1: Förteckning över handlingar med liten eller tillfällig betydelse

Kyrkorådets sammanträde: 2018-03-26

I SvKB 2017:2, Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om gallring m.m. beskrivs vad som gäller för gallring i Svenska kyrkans arkiv på lokal nivå. Gallringsfristen för olika typer av handlingar beskrivs däri. I SvKB 2017:2 kap 14 § 1-2 framgår att varje enhet (med stöd av vad som sägs i SvKB 2017:2 samt i dess bilaga) ska ta ställning till vilka handlingar (med liten eller tillfällig betydelse) som kan komma ifråga. Ett lokalt tillämpningsbeslut om gallring ska fattas och innehålla en förteckning av de handlingar som på grund av liten eller tillfällig betydelse har bedömts vara gallringsbara. Med hänsyn till detta sammanfattas här nedan de handlingar som bedöms ha liten eller tillfällig betydelse.

Handlingar som genom informationsinnehåll eller funktion har liten eller tillfällig betydelse

- Kopior och dupletter då det finns arkivexemplar.
- Inkomna meddelanden, förfrågningar etc. av tillfällig betydelse eller rutinmässig karaktär.
- Handlingar som inkommit för kännedom och inte föranlett någon åtgärd.
- Inkomna handlingar som inte berör det kyrkliga organets verksamhetsområde, eller som är meningslösa eller obegripliga, om handlingarna inte kräver vidarebefordran till myndighet eller enskild för åtgärd.
- Register, liggare, listor och andra tillfälliga hjälpmedel som har tillkommit för att underlätta arbetet och som saknar betydelse när det gäller att dokumentera verksamheten, att återsöka handlingar eller att upprätthålla samband inom arkivet.
- Mottagnings- och delgivningsbevis under förutsättning att de inte har påförts anteckning som tillfört ärende sakuppgifter.
- Handlingar som endast har tillkommit för kontroll av postbefordran (då de inte behövs som bevis för att en försändelse inkommit eller utgått).
- Loggar för e-post och fax under förutsättning att de inte längre behövs för kontroll av överföringen, och att de inte heller behövs för återsökning av de handlingar som har inkommit eller utgått från det kyrkliga organet och som ska bevaras.
- Handlingar som har utgjort underlag för det kyrkliga organets interna planering och verksamhetsredovisning, under förutsättning att handlingarna inte heller i övrigt har någon funktion.

Handlingar som har tillfällig betydelse genom att innehållet har överförts till nya databärare, eller genom att handlingarn på annat sätt har ersatts av nya handlingar

- Handlingar som inkommit i elektronisk form kan gallras efter att de överförts till annat format under förutsättningen att överföringen endast har medfört liten förlust.
- Handlingar som upprättas och sprids elektroniskt i informationssyfte.
- Handlingar som inkommit till det kyrkliga organet i icke autentiserad form (ex. fax eller e-post).
- Handlingar som inkommit i form av meddelande i röstbrevlåda, telefonsvarare och motsvarande, och som tillfört ett ärende sakuppgift, under förutsättning att innehållet har dokumenterats i en anteckning som tillförts övriga handlingar i ärendet.
- Felaktiga uppgifter i ADB-upptagningar av registerkaraktär, vilka tillkommit genom skrivfel, räknefel eller motsvarande förbiseendefel, under förutsättning att rättning har skett.
- Handlingar som har överförts till annan databärare inom samma medium under förutsättning att de inte längre behövs för sitt ändamål.

En handling får inte gallras innan:

- Föreskriven bearbetning, redovisning eller kontroll har slutförts.
- Tidsfrist för revision och preskription har gått ut.
- Betydelsen för styrkande av rättigheter och skyldigheter samt i övrigt från rättslig synpunkt har upphört.

Arbetsordning för kyrkoråd i Nylöse pastorat

1. Inledning

Denna arbetsordning gäller för styrelsearbete i Nylöse pastorat och preciserar kyrkorådets ansvar och uppgifter utifrån och i tillägg till vad som regleras i kyrkoordningen och övriga Svenska kyrkans bestämmelser.

Arbetsordningen ska tillställas kyrkorådets ledamöter, inklusive kyrkoherden samt revisorerna.

2. Kyrkorådets storlek

Kyrkofullmäktige har i beslut 2017-11-01 fastställt antalet ledamöter i kyrkorådet till 9 personer utöver kyrkoherde samt 5 ersättare.

3. Kyrkorådets uppgifter

Kyrkorådet företräder pastoratet och är pastoratets styrelse och verkställande organ under kyrkofullmäktige. Kyrkorådet har flera uppgifter och däribland att svara för pastoratets organisation och förvaltningen av pastoratets angelägenheter. Pastoratet har det övergripande ansvaret för att församlingarna fullgör sin grundläggande uppgift. Kyrkorådet ska, inom ramen för av kyrkofullmäktige beslutad budget och mål och riktlinjer för pastoratets verksamhet, i första hand ansvara för övergripande strategiska och långsiktiga frågor, frågor av ovanlig beskaffenhet eller stor betydelse i övrigt samt ansvarar gemensamt med kyrkoherden och i samråd med församlingsråd för utförande av den grundläggande uppgiften. Kyrkorådets uppgifter enligt kyrkoordningen framgår av Bilaga 1.

3.1. Kyrkorådets förvaltningsuppdrag

Kyrkorådet ska fortlöpande följa upp att kyrkoherden uppfyller ansvaret för den löpande förvaltningen av pastoratets angelägenheter.

Kyrkorådet ska fortlöpande bedöma pastoratets ekonomiska situation. Kyrkorådet ska se till att pastoratets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och de ekonomiska förhållandena i övrigt kan kontrolleras på ett betryggande sätt. För att kunna utföra denna uppgift ska kyrkorådet vid varje sammanträde få återsrapportering gällande resultatrapport, balansrapport och likviditetsrapport på pastoratsnivå.

Kyrkorådet ska även vid det sammanträde som följer på 30/4 och 31/8 få återsrapportering på utveckling av marknadsvärde på placeringarna och prognos för helår baserat på tertiäresultat. Tertiäprognosen ska vara uppdelad per område (församling/distrikt) och verksamhet. Av tertiäprognosen ska det gå att utläsa förskolans resultat på ett rättvisande sätt.

3.2. Församlingsråden

Församlingsråden är församlingens styrelse och ska fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen och i församlingsinstruktionen samt de övriga uppgifter som kyrkorådet beslutar.

Kyrkorådet ska i frågor som särskilt angår församlingen bereda församlingsrådet möjlighet att yttra sig i ärendet.

Kyrkorådet ska utarbeta församlingsinstruktion i samråd med kyrkoherden och församlingsrådet.

Församlingsrådet ska beredas möjlighet att yttra sig, och i förekommande fall delta i rekryteringen av medarbetare till församlingen. Hur och i vilka fall detta ska ske beskrivs i pastoratets rekryteringspolicy.

3.3. Inrättade organ

Kyrkorådet har inrättat arbetsutskott och personalutskott med uppgifter som definieras nedan. Utöver dessa utskott kan kyrkorådet inrätta arbetsgrupper för beredning för verksamhet som finns eller kan samordnas på pastoratsnivå.

3.3.1. Arbetsutskottet

Arbetsutskottet ska utgöras av kyrkoherden samt ledamöter utsedda av kyrkorådet. Kyrkorådets ordförande är ordförande i arbetsutskottet. Utskottets främsta uppgift är att bereda ärenden som ska behandlas vid kyrkorådets sammanträden, utom de ärenden som ska beredas av andra utskott. Arbetsutskottet ska även fullgöra de uppgifter som kyrkorådet fastställt i delegationsordningen. Arbetsutskottet bestämmer själva om adjungering till sina möten utöver administrativ chef som är ständigt adjungerad. Arbetsutskottet sammanträder och fattar beslut enligt kyrkoordningens regler för kyrkorådets sammanträden och beslut, enligt punkt 7 och Bilaga 2.

3.3.2. Personalutskottet

Personalutskottet ska utgöras av kyrkoherden samt ledamöter utsedda av kyrkorådet. En av kyrkorådets vice ordförande är ordförande i personalutskottet. Personalutskottets främsta uppgift är att i löneöversyn besluta om utrymme för löneökningar, prioritering kring strukturella åtgärder kring olika yrkesgrupper, samt fullgöra de uppgifter som kyrkorådet fastställt i delegationsordningen. Personalutskottet bestämmer själva om adjungering till sina möten men HR-specialist och administrativ chef adjungeras vid behov. Utskottet sammanträder och fattar beslut enligt kyrkoordningens regler för kyrkorådets sammanträden och beslut, enligt punkt 7 och Bilaga 2.

3.4. Revisorer och intern kontroll

Kyrkorådet bör minst en gång per år träffa revisorerna för att gå igenom revisorernas rapporter. Kyrkorådet ska årligen upprätta en beskrivning av de viktigaste inslagen i pastoratets system för intern kontroll och riskhantering avseende förvaltningen och den finansiella rapporteringen.

4. Frågor som ska beslutas eller handläggas av kyrkorådet

Enligt kyrkoordningen beslutar kyrkofullmäktige i principiella ärenden och i ärenden som på annat sätt är av större vikt, samt i övriga ärenden som framgår av Bilaga 3. Kyrkorådets uppgifter enligt kyrkoordningen framgår av Bilaga 1. För församlingar som ingår i pastorat framgår församlingsrådets uppgifter enligt kyrkoordningen av Bilaga 4.

- a) Väsentlig ändring av redovisningsprinciper.
- b) Godkännande av kreditramar samt därutöver upptagande av kortfristiga lån.
- c) Finansiella åtaganden överstigande 5 000 000 kr.
- d) Investeringsram avseende materiella anläggningstillgångar till kyrkoherdens förfogande samt, inom eller utom investeringsramen, därutöver investeringar överstigande 1 000 000 kr.
- e) Ingående av långsiktiga avtal överstigande 8 år av väsentlig natur samt andra väsentliga avtal överstigande 8 år, som ej kan anses hänförliga till löpande förvaltningsåtgärder.
- f) Nedläggning respektive upptagande/inrättande av verksamhetsområde eller annan betydande verksamhet.
- g) Pastoratets uppdelning på organisatoriska enheter direkt underställda kyrkoherden.
- h) Mottagande av gåva, testamentsgåva (legat) och tilldelning genom universellt testamentsförordnande o. dyl.
- i) Övriga frågor av väsentlig natur som inte ankommer på kyrkofullmäktige.

5. Ordförandens uppgifter

Kyrkorådets ordförande har ett särskilt ansvar för att organisera och leda kyrkorådets arbete så att det bedrivs effektivt.

Ordföranden skall inom ramen för detta ansvar:

- a) bevaka att kyrkorådet fullgör de uppgifter som enligt lag, annan författning, kyrkoordningen, församlingsinstruktion och arbetsordningen ankommer på kyrkorådet,
- b) tillse att kyrkorådet fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om kyrkoordningen och den grundläggande uppgiften.
- c) genom arbetsutskottet se till att kyrkorådet i god tid före varje sammanträde erhåller den information och de beslutsunderlag kyrkorådet behöver för beredning av och beslut i ärenden, och fastställa förslag till föredragningslista för kyrkorådets sammanträden,
- d) beräkna erforderlig tid för behandling av respektive ärende på dagordningen så att nödvändig omsorg ägnas de väsentliga punkterna i dagordningen,
- e) kontrollera att kyrkorådets beslut verkställs,
- f) attestera kyrkoherdens tidrapport och utgifter,
- g) beslutsattestera och kontrollattestera fakturor i enlighet med attestreglemente,
- h) se till att kyrkorådets arbete årligen utvärderas.

6. Kyrkoherdens uppgifter

Enligt kyrkoordningen ansvarar kyrkoherden för ledning och samordning av all verksamhet i pastoratet, för tillsynen över all verksamhet i pastoratet utifrån Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära och ansvarar gemensamt med kyrkorådet för utförande av den grundläggande uppgiften. Gällande gudstjänstlivets utformning och utveckling ansvarar kyrkoherden för detta gemensamt med kyrkorådet och församlingsråden. Med utgångspunkt från detta ska kyrkoherden leda pastoratets verksamhet och sköta den löpande förvaltningen enligt kyrkoordningens bestämmelser, i enlighet med församlingsinstruktionen, i enligt kyrkorådets riktlinjer och anvisningar samt i enlighet med angiven delegation.

7. Firmatecknare

Kyrkorådet företräder pastoratet. Församlingarnas och pastoratets firma tecknas av kyrkorådets ordförande i förening med kyrkoherden. Ersättare för kyrkorådets ordförande är vice ordförande(n). Ersättare för kyrkoherden är administrativ chef.

8. Kyrkorådets sammanträden

Kyrkorådet sammanträder och fattar beslut enligt kyrkoordningens bestämmelser, vilka sammanfattas i Bilaga 2. Kyrkorådets sammanträden minst 6 gånger per kalenderår. Varje höst skall kyrkorådet fastställa ett preliminärt program med sammanträdesdagar och platser samt innehåll i stort.

Kyrkorådet skall se över denna arbetsordning vid sitt första sammanträde varje år.

8.1. Om kallelse och föredragningslista

- a) Ordföranden ansvarar för att kallelse i form av föredragningslista utfärdas till sammanträdena till alla ledamöter och ersättare.
- b) Kallelsen ska vara skriftlig, innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och sändas tillsammans med bilagorna digitalt minst sex dagar före sammanträdet.
- c) Av föredragningslistan framgår vilka ärenden som ska behandlas. Arbetsutskottet bestämmer vilka handlingar som ska bifogas kallelsen.
- d) Av föredragningslistan framgår även vilken person arbetsutskottet utsett till att vara föredragande i vilket ärende. Är person som ej är ledamot föredragande skall den anses vara automatiskt adjungerad under detta ärende.
- e) Då Nylöse pastorat strävar efter att vara miljövänligt så skickas inte handlingar ut annat än digitalt, endast föredragningslista finns därför utskrivet till sammanträdet. Ledamöter som vill erhåller därför sk läsplatta under sin uppdragstid.
- f) Föredragningslistan ska innehålla minst följande punkter: Föregående protokoll
Beslut fattade på delegation, Kyrkoherdens information, Beslutsärenden och Övriga frågor.
- g) Om ett ärende är brådskande får kallelse ske inom kortare tid och på annat sätt.

8.2. Förhinder och Ersättare

En vald ledamot som är förhindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av sammanträdet ska snarast anmäla detta till kyrkorådets sekreterare. Närvarande ersättare har rätt att yttra sig.

8.3. Andra personers närvaro vid sammanträdet

Kyrkorådet beslutar om adjungering av personer med yttranderätt som ej är ledamöter eller ersättare utöver de som arbetsutskottet utsett till att föredra ärenden.

Tjänsteman som fungerar som sekreterare samt administrativ chef är ständigt adjungerade med yttrande- och förslagsrätt.

8.4. Beslutsförhet och Jäv

För regler gällande beslutsmässighet och jäv se KO 4 kap §15–17.

9. Protokoll

Protokollet justeras av ordförande och ytterligare en ledamot som utses på sammanträdet

Justeringen ska ske inom två veckor och tillkännages genom anslag på pastoratets anslagstavla i Gunnareds kyrka senast andra arbetsdagen därefter i enlighet med KO 3 kap § 40. Utöver anslaget ovan så läggs protokollet i ej underskriven form på extern hemsida och anslås vid övriga anslagstavlor där det är lämpligt.

Kyrkorådet kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska om möjligt redovisas skriftligt innan kyrkorådet justerar den.

10. Styrande dokument

De policys, riktlinjer och andra styrande dokument som kyrkorådet har låtit upprätta för pastoratets verksamhet eller som gäller för kyrkorådet finns bilagt detta dokument som bilaga 5.

11. Tolkning

För tolkning av tillämpning av detta reglemente svarar kyrkorådets ordförande i samråd med kyrkoherden.

Bilaga 1

Sammanfattning av kyrkorådets uppgifter enligt kyrkoordningen.

Kyrkorådet ska:

1. Ha omsorg om församlingslivet, (4 kap. 2 §)
2. gemensamt med kyrkoherden ha ansvar för att församlingens/pastoratets grundläggande uppgift i gudstjänst, undervisning, diakoni och mission blir utförd, (4 kap. 2 §)
3. uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på församlingens/pastoratets ekonomiska ställning, (4 kap. 3 §)
4. bereda ärenden som ska handläggas av kyrkofullmäktige, (4 kap. 4 §)
5. fastställa en arbetsordning för sitt arbete, (4 kap. 3 §)
6. ha hand om den ekonomiska förvaltningen och förvalta församlingens och pastoratets egendom, (4 kap. 4 §)
7. verkställa kyrkofullmäktiges beslut om detta inte har uppdragits åt någon annan, (4 kap. 4 §) och
8. fullgöra de uppgifter i övrigt som anges i kyrkoordningen och i bestämmelser beslutade med stöd av kyrkoordningen, (4 kap. 4 §)
9. verka för barnets bästa och göra barnkonsekvensanalyser inför beslut. (4 kap. 4 §)

Vidare ska kyrkorådet:

10. Besluta om präster som enligt turordning får anlitas som vikarierande kyrkoherde. (5 kap. 4 §)
11. För längre vikariat än tre månader utse vikarierande kyrkoherde. (5 kap. 4 §)
12. När budgeten fastställts genast, dock senast 14 november, underrätta kyrkostyrelsen om den avgiftssats för kyrkoavgift, som ett procenttal av den kyrkotillhöriges inkomst, som har bestämts för det följande året. (42 kap. 3 §)
13. Till kyrkostyrelsen lämna de ekonomiska och statistiska uppgifter som behövs för den ekonomiska utjämningen. (44 kap. 21 §)
14. Tillse att pastoratet har en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och att pastoratet har en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar. (47 kap. 1 §)
15. Förvalta pastoratets medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses samt på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. (47 kap. 2 §)
16. I upphandling utnyttja konkurrensmöjligheter och genomföra den affärsmässigt utan ovidkommande hänsyn. (47 kap. 3 §)
17. Årligen senast 31 oktober upprätta ett förslag till budget för nästa budgetår innehållande plan för verksamheten, ekonomin under budgetåret och vid dess slut samt uppgift om kyrkoavgiften samt dito plan för ekonomin för en period av tre år. (47 kap. 4 och 6 §§)
18. Verka för att av kyrkofullmäktige fastställt långsiktigt mål för det egna kapitalets storlek uppnås och redovisa graden av måluppfyllelse i årsredovisningen och vid behov ta fram ett åtgärdsprogram. (47 kap. 5 §)

19. Tillse att förbud mot pantsättning av fast egendom med kyrkobyggnad efterlevs. (47 kap. 8 §)
20. Vid räkenskapsårets utgång avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning enligt föreskrifter i lag samt enligt eventuella ytterligare bestämmelser om församlingarnas bokföring utfärdade av kyrkostyrelsen. (47 kap. 9 och 11 §§)
21. Utarbeta förslag till församlingsinstruktion tillsammans med kyrkoherden i samråd med församlingsråden och domkapitlet (57 kap. 5 §)
22. Fråga om ändring av församlingsinstruktionen får väckas av kyrkorådet. (57 kap. 6 §)
23. Senaste tre månader efter att ett beslut har upphävts av domkapitlet eller Svenska kyrkans överklagandenämnd meddela domkapitlet vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av det upphävda beslutet. (57 kap. 20 §)
24. Vidta beredskapsförberedelser för verksamheterna under kris och höjd beredskap. (2 kap. 15 §)
25. I varje församling som inte ingår i ett pastorat och i varje pastorat ska det firas en huvudgudstjänst alla söndagar och kyrkliga helgdagar om inte domkapitlet för visst tillfälle har medgivit något annat. (17 kap. 3 §)

Kyrkorådet ska med avseende gudstjänstlivet :

26. Kyrkorådet, församlingsrådet och kyrkoherden har gemensamt ansvar för gudstjänstlivets utformning och utveckling. (17 kap. Inledning)

Bilaga 2

Kortfattad sammanställning av kyrkoordningens bestämmelser om kyrkorådets sammanträden och beslut.

Sammanträden:

Sammanträden ska hållas när kyrkorådet så bestämmer, då 1/3 av kyrkorådets ledamöter eller kyrkoherden begär det samt när ordföranden anser att det behövs. Kyrkorådets sammanträden är inte offentliga. Ersättare får närvara vid sammanträdena. (4 kap. 13, 14, 18 §§)

Protokoll ska föras vid sammanträde på ordförandens ansvar och justeras inom fjorton dagar på det sätt som kyrkorådet bestämt. Protokollet ska redovisa vilka ledamöter som deltagit vid sammanträdet och vilka ärenden som handlagts, förslag och yrkanden, i vilken ordning förslag till beslut lagts fram, hur omröstningar utfallit, vilka beslut som fattats, vilka ledamöter som deltagit i besluten samt vilka reservationer som anmälts mot besluten. (4 kap. 18 §§)

Beslut:

Kyrkorådet är beslutsfattande om fler än hälften av ledamöterna är närvarande. Beslut ska ske genom öppen omröstning, utom i ärenden som gäller val och tillsättning av befattning. Den mening gäller som mer än hälften av ledamöterna är ense om, jäviga ledamöter får ej delta i beslut. Vid lika antal röster är ordförandens röst utslagsgivande, utom vid val eller tillsättning av befattning där beslut sker genom lottning. Den som deltagit i avgörandet av ett ärende får reservera sig mot beslutet. (4 kap. 15, 16, 18 §§)

Bilaga 3

Sammanfattning av kyrkofullmäktiges uppgifter enligt kyrkoordningen.

Kyrkofullmäktige beslutar:

I principiella ärenden och i ärenden som på annat sätt är av större vikt, främst:
(3 kap. 2 §)

1. Godkännande av församlingsinstruktionen, (3 kap. 2 §)
2. mål och riktlinjer för verksamheten, (3 kap. 2 §)
3. budget, kyrkoavgift och andra viktiga ekonomiska frågor, (3 kap. 2 §)
4. val av ledamöter och ersättare i kyrkorådet, församlingsråd i fråga om pastorat och valnämnden, (3 kap. 2 §)
5. val av revisorer, (3 kap. 2 §)
6. grunderna för ersättning till förtroendevalda och revisorer, (3 kap. 2 §)
7. fastställande av årsredovisningens resultat- och balansräkning, och (3 kap. 2 §)
8. ansvarsfrihet, samt (3 kap. 2 §)
9. andra frågor som anges i kyrkoordningen. (3 kap. 2 §)

Vidare ska fullmäktige:

10. Väcka fråga om ändring av församlingsinstruktion. (57 kap. 6 §)
11. Besluta om antalet ledamöter och ersättare i fullmäktige, samt bland sina ledamöter välja en ordförande och en eller flera vice ordförande där fullmäktige bestämmer tiden för uppdragen. (3 kap. 5, 7 och 8 §§)
- a. Utfärda närmare bestämmelser om hur församlingens medel ska förvaltas. (47 kap. 2 §)
12. Fastställa ett långsiktigt mål för det egna kapitalets storlek. Måluppfyllelsen ska redovisas i årsredovisningen. I det fall eget kapital understiger målsatt nivå ska fullmäktige årligen fastställa ett åtgärdsprogram för hur målet ska nås. I sådant fall ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna, om det inte finns synnerliga skäl mot det. (47 kap. 5 §)
13. Vid beslut om en utgift under löpande budgetår se till att beslutet innefattar en anvisning om hur utgiften ska finansieras. (47 kap. 7 §)
14. Besluta om åtgärder som ska vidtas med anledning av beslut som upphävts av domkapitlet eller Svenska kyrkans överklagandenämnd. (57 kap. 20 §)
15. Besluta i ärenden som har väckts av: (3 kap. 21 §)
 - a. Kyrkorådet,
 - b. en ledamot genom en motion,
 - c. kyrkostyrelsen, stiftsstyrelsen eller domkapitlet, eller
 - d. revisorerna, om det gäller ett ärende som har samband med deras uppdrag.
 - e. Kyrkofullmäktige får uppdra åt kyrkorådet att i fullmäktiges ställe fatta beslut i ett visst ärende eller vissa grupper av ärenden., dock ej i ärenden enligt punkterna 1-9 ovan. (3 kap. 3 §)

Bilaga 4

Sammanfattning av församlingsrådets uppgifter i pastorat enligt kyrkoordningen.

1. Församlingsrådet är styrelse i en församling som ingår i ett pastorat.
(2 kap. 8 §)
2. Om ärendet särskilt angår en församling i ett pastorat ska församlingsrådet ha beretts tillfälle att yttra sig i ärendet. (3 kap. 22 §)
3. Om församlingen ingår i ett pastorat väljer församlingsrådet kyrkvärdar för mandatperioden. (4 kap. 19 §)
4. Församlingsrådet ska fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen och i församlingsinstruktionen samt de övriga uppgifter som kyrkorådet beslutar.
(4 kap. 21 §)
5. Församlingsrådet och kyrkoherden har gemensamt ansvar för gudstjänstlivets utformning och utveckling. (17 kap. Inledning)
6. Församlingsrådet får efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker besluta vilka i Den svenska kyrkohandboken angivna former av huvudgudstjänst som utöver högmässa ska användas i församlingen.
(17 kap. 6 §)
7. En gudstjänst tillsammans med en församling i ett annat kristet trossamfund får firas som huvudgudstjänst om församlingens församlingsråd medger det. Innan församlingsrådet fattar ett sådant beslut ska det samråda med församlingens präster och kyrkomusiker och inhämta tillstånd från domkapitlet. (17 kap. 7 §)
8. Kyrkoherden beslutar efter samråd med församlingens församlingsråd, präster och kyrkomusiker om huvudgudstjänstens uppbyggnad och utformning.
(17 kap. 8 §)
9. Kyrkoherden fastställer efter samråd med församlingens församlingsråd, präster och kyrkomusiker en plan för församlingens gudstjänster. Vid oenighet mellan församlingsrådet och kyrkoherden om gudstjänstplanen får ärendet föras till domkapitlet för beslut. (17 kap. 9 §)
10. I huvudgudstjänsten får vid ett visst tillfälle eller under en viss tid användas någon annan gudstjänstordning eller musik än den som ingår i Den svenska kyrkohandboken och andra psalmer eller församlingssånger än de som ingår i Den svenska psalmboken. Beslut om detta fattas av kyrkoherden efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker och efter medgivande av församlingsrådet. Ett sådant beslut ska genast anmälas till domkapitlet.
(18 kap. 6 §)
11. Kyrkoherden får bjuda in den som är behörig att leda nattvardsfirandet i något annat kristet trossamfund att biträda vid en nattvardsgudstjänst i församlingen. Innan kyrkoherden gör en sådan inbjudan ska han eller hon samråda med församlingens övriga präster och församlingsrådet ska ge sitt medgivande.
(20 kap. 6 §)

12. Frågor om upplåtelse av kyrka för andra ändamål än de som avses i 1 och 2 §§ prövas av församlingens församlingsråd. Innan församlingsrådet beslutar om upplåtelse av kyrkan ska kyrkoherden, om han eller hon är förhindrad att delta i beslutet, ges tillfälle att yttra sig om det är möjligt. Församlingsrådet får uppdra åt kyrkoherden, eller åt en särskild avdelning bestående av kyrkoherden och andra ledamöter eller ersättare i församlingsrådet, att på rådets vägnar besluta i ärenden om upplåtelse av kyrka. (41 kap. 3 a, 4–6 §§)
13. Församlingens församlingsråd beslutar om församlingskollekt och bestämmer i samband med det såväl ändamålet med kollekten som vid vilket gudstjänsttillfälle kollekten ska tas upp. (43 kap. 6 §)
14. En rikskollekt eller stiftskollekt som har bestämts till en viss dag får av församlingens församlingsråd flyttas till en annan dag under året, om det finns synnerliga skäl och domkapitlet medger det. (43 kap. 7 §)
15. När det gäller en gemensam församlingsinstruktion ska kyrkorådet även samråda med församlingsråden inom pastoratet. (57 kap. 5 §)
16. Fråga om ändring av församlingsinstruktionen får väckas av församlingsrådet. (57 kap. 6 §)

Placeringsreglemente, Nylöse pastorat

Kyrkoordningen skriver i 47:2 " *Pastoratet ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Kyrkofullmäktige ska utfärda närmare bestämmelser om hur medlen ska förvaltas. "*

Interimistiska Kyrkofullmäktige, Indelningsdelegerade tog 171122 en policy för finansförvaltning som löd:

- 1 § Nylöse pastorat ska säkerställa en god betalningsförmåga i form av likvida medel. De medel som behövs för löpande betalningar placeras på konto utan uppsägningstid.
- 2 § De medel som inte behövs för löpande betalningar placeras i räntebärande värdepapper, aktier och alternativa placeringar. Förvaltningen ska bedrivas så att förhållandet mellan risk och avkastning utnyttjas på bästa sätt. Förvaltningen ska inte vara av spekulativ karaktär utan målsättningen är att tillvarata marknadsutvecklingen på de underliggande tillgångsslagen.
- 3 § Förvaltningen ska ske med vägledning av de etiska direktiv som gäller för Svenska kyrkan på nationell nivå.
- 4 § Nylöse pastorats placeringar och den erhållna avkastningen rapporteras en gång per år till kyrkofullmäktige i samband med framläggande av årsredovisningen.
- 5 § Kyrkorådet fastställer en placeringspolicy som ska ses över och uppdateras vid behov

Denna placeringspolicy kallas här placeringsreglemente och lyder som följer. Nationell nivåns etiska regler biläggs dessa handlingar.

1 Inledning

1.1 Kyrkoordningens bestämmelser om kapitalförvaltning
Detta placeringsreglemente gäller för Nylöse pastorat.

Förvaltade stiftelsers medel placeras enligt stiftelseförordnandet eller stiftelsens placeringsreglemente. Saknas stiftelseförordnandet ska detta reglemente gälla. När "Nylöse pastorat" används i nedanstående text avses alla juridiska personer som placeringsreglementet gäller för.)

Kapitalförvaltningen skall vara långsiktig, med betryggande säkerhet och ske på ett etiskt försvarbart sätt.

Detta markeras i kyrkoordningen (47 kap, 2 §): " *Församlingen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Kyrkofullmäktige ska utfärda närmare bestämmelser om hur medlen ska förvaltas.*"

Kapitalförvaltningen skall bedrivas på ett etiskt ansvarigt sätt. I avsnitt 2 nedan redovisas hur etiken integreras i förvaltningen och utgör en grund för hur kapitalet skall placeras. Härigenom uppnås en önskvärd balans mellan finansiell, miljömässig och social hänsyn.

1.2 Mål för kapitalförvaltningen

Det övergripande målet för kapitalförvaltningen är att uppnå bästa möjliga uthålliga totalavkastning, som är förenligt med ett anpassat risktagande inom de ramar som placeringsreglementen uttrycker och i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar.

Målet är att det förvaltade kapitalet, efter transaktions- och förvaltningsarvode, över tiden skall överstiga för varje tillgångsslag valt jämförelseindex.

1.3 Översyn av placeringsreglemente

Översyn av placeringsreglementet sker vartannat år eller då viktiga förutsättningar förändrats.

2 Etiska placeringsregler

2.1 Grundläggande utgångspunkter

Två grundläggande moraliska principer är vägledande i arbetet med kapitalförvaltning inom Nylöse pastorat, nämligen människovärdesprincipen och förvaltarskapstanken.

2.1.1 Människovärdesprincipen

Föreställningen om ett människovärde, som är lika för alla människor är fundamental både för en kristen etik och för det demokratiska samhället. Ur människovärdesprincipen följer såväl negativa som positiva förpliktelser. De negativa plikterna sätter vissa bestämda gränser för vårt handlande. Varje människa ska behandlas med respekt och får inte utnyttjas på ett otillbörligt sätt. De positiva plikterna å andra sidan innebär krav på våra aktiva insatser för att främja andra människors väl. De positiva förpliktelserna är relaterade till ett krav på rättvis fördelning och likställdhet mellan människor med rötter hos Gamla testamentets profeter. Med utgångspunkt i människovärdesprincipen är det i sin tur möjligt att motivera olika slags mänskliga rättigheter.

2.1.2 Förvaltarskapstanken

Förvaltarskapet är ett viktigt tema i Bibeln med stark relevans för arbetet med kapitalförvaltning. Enligt förvaltarskapstanken uppfattas de tillgångar som vi människor förfogar över som gåvor som vi har fått av Gud för att brukas i våra medmänniskors tjänst. Människan är en förvaltare av Guds gåvor. Detta rymmer ett ansvar både mot andra människor och mot skapelsen i övrigt. Det handlar både om att nyttja olika naturtillgångar för att tillgodose människors behov och om att vårda naturen med tanke både på dess egenvärde och på framtida generationers behov.

2.2 Nylöse pastorat som ansvarsfull investerare

Nylöse pastorat ska i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att placeringar ska bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. Detta uppnås genom att tillämpa de vid var tid gällande etiska placeringsregler som Svenska kyrkans nationella nivå har i sin placeringspolicy. (Bilaggs)

2.3 Utvärdering av innehavens följsamhet mot reglementet

En etisk utvärdering av innehavet ska göras regelbundet av i syfte att säkerställa att de etiska riktlinjerna efterlevs. Erfarenhet och bedömningar inhämtas vid behov från Svenska kyrkan på nationell nivå.

3 Normalportfölj och tillgångsfördelning

Placeringsreglementet utgår från att resultatet av kapitalförvaltningen i första hand avgörs av fördelningen mellan olika tillgångsslag och marknader.

Normalportföljen innehåller följande tillgångsslag som bedöms ha störst sannolikhet, utifrån en acceptabel risknivå, att uppnå målen för kapitalförvaltningen.

- Nordiska aktier
- Utländska aktier via fonder
- Konton i bank, svenska räntebärande instrument och strukturerade instrument
- Ideella placeringar

Den optimala sammansättningen i normalportföljen påverkas av förväntad avkastning för varje tillgångsslag, förväntad risk och samvariationen i avkastning mellan respektive tillgångsslag.

Tabellen nedan visar normalläge för totalportföljen samt tillåtna avvikelser. Normalläget är den tillgångsfördelning som anges för ett längre perspektiv. Avvikelser kan ske från normalläge inom den angivna maximinivån för varje tillgångsslag, om t.ex. situationen på de finansiella marknaderna föranleder detta. Med hänsyn till makroanalys och volatiliteten i marknaden är avsikten att löpande anpassa tillgångsfördelningen så att risken hålls på mer jämn nivå.

Tillgångsslag	Max %	Normalläge %
Nordiska aktier (noterade på börsen i Stockholm, Oslo, Köpenhamn, Helsingfors eller Island) Punkt 3.3	50	40
Utländska aktier via fonder (utanför Norden) Punkt 3.4	20	10
Svenska räntebärande instrument Konton i bank Strukturerade instrument Punkt 3.5 och punkt 3.6	┌ 100 — 30	Totalt 50
Totalportfölj		100
Ideella placeringar i kr	2 000 000	

3.1 Uppföljning av förvaltningen

Tillgångarnas totala värdeutveckling ska rapporteras regelbundet av förvaltaren till kyrkorådets.

Jämförelseindex är viktat enligt nedan, med samma vikter som allokeringen utav de olika delarna

Nordiska aktier	OMXSBGI	X% (samma som allokeringen)
Utländska aktier	MSCI World All net return	X% (samma som allokeringen)
Räntebärande instrument	PB Fixed Income index RF+50	X% (samma som allokeringen)

3.2 Riskkontroll

Principerna för riskkontroll beskrivs nedan i punkt 3.1.1 – 3.1.7. Under respektive tillgångsslag, punkt 3.2 till 3-7, beskrivs tillåtna instrument och tillåtna emittenter samt andra begränsningar avseende placeringar med hänsyn till risk.

3.2.1 Beräkning av limit

Tillgångarnas värde och limit skall baseras på tillgångarnas marknadsvärde.

3.2.2 Riskkontroll svenska aktier

Med aktiekursrisk avses att aktiernas avkastning eller dess värde förändras till följd av en förändring i aktiekurserna på den svenska aktiemarknaden.

3.2.3 Riskkontroll räntebärande instrument och strukturerade produkter

Med kreditrisk avses att förlust uppkommer på grund av att en emittent inte kan betala placerat kapital och/eller ränta på förfallodagen. Kreditrisken hanteras genom att begränsa placeringsvolymen för olika emittenter.

Med ränterisk avses att de räntebärande värdepappernas avkastning eller dess värde förändras till följd av förändring av marknadsräntan.

3.2.4 Affärsmotparter

Godkända motparter vid transaktioner av tillgångar är värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd enligt lagen om värdepappersmarknaden (2007:528) eller annan svensk juridisk person, som enligt lag eller förordning har motsvarande tillstånd.

Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i ovanstående stycke och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

3.2.5 Depå

Tillgångarna skall förvaras hos värdepappersinstitut som enligt Lag (2007:528) om värdepappersmarknaden har tillstånd att förvara värdepapper och/eller utländska institutioner som har motsvaranden tillstånd och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

3.2.6 Belåning

De tillgångar som omfattas av placeringsreglementen får inte belånas.

3.2.7 Värdepappersfonder

Placering får ske i värdepappersfonder vars placeringsinriktning motsvarar bestämmelserna i denna placeringsreglemente och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ. Placeringsreglementen bestämmelser om riskkontroll och etiska restriktioner skall beaktas även för andelar i fonder.

3.3 Nordiska aktier

Tillåtna instrument

Tillåtna instrument är aktier och därtill hörande rättigheter, konvertibla skuldebrev och andelar i aktiefonder.

Följande derivatinstrument får användas för att justera risken i portföljen eller för att effektivisera förvaltningen.

- utfärda köpoptioner på underliggande aktier
- terminsaffärer avseende aktieindex

Tillåtna emittenter

Aktier och aktierelaterade instrument skall vara börsnoterade på nordisk fondbörs. Tillåtna marknadsplatser är OMX Nordic Exchange (Large Cap, Middle Cap, Small Cap) och Oslobörsen OSE.

Vid nyintroduktion kan avsteg från börsnotering göras, under förutsättning att aktierna enligt introduktionsprospektet har för avsikt att omgående börsnoteras. Samme emittent kan svara för högst

10 % av alla aktieplaceringar (marknadsvärdet).

3.4 Utländska aktier via fonder

Utländska aktier (utanför Norden) kan endast förvärfvas genom placering i aktiefonder.

3.5 Räntebärande instrument

3.5.1 Enskilda värdepapper

Tillåtna instrument

- svenska kortfristiga statsskuldväxlar och certifikat
- svenska långfristiga obligationer
- konton i nordiska banker
- kyrkkontot

Tillåtna emittenter

- Svenska staten eller av staten garanterat värdepapper
- Svensk exportkredit, Nordiska investeringsbanken, svenska kommuner och landsting.
Kommuninvest i Sverige AB
- Kyrkkontot
- Nordiska banker och svenska bostadsfinansieringsinstitut inkl Landshypotek 1)
- Bolag helägda av svenska staten
- Svenska Företag – "Investmentgrade"
- Kort: lägst A-3/K3(S&P) eller P-3 (Moody's)
- Lång: lägst BBB- (S&P eller Baa3(Moody's))
- Svenska Företag utan rating 2)

1) Med nordiska banker avses: Nordea, Swedbank, SÈB, Handelsbanken, Länsförsäkringar Bank, Den Norske bank, Danske Bank. Med svenska bostadsfinansieringsinstitut avses: Nordea Hypotek, Swedbank Hypotek, SEB Hypotek, Stadshypotek, Länsförsäkringar Hypotek.

2) Följande svenska företag utan rating är tillåtna: Arla, Balder, Boliden, Getinge, Haldex, Hexagon, Husqvarna, NCC, Peab, Skanska, Sparbanken syd, Sveaskog, Tele2, Trelleborg, Wallenstam, Vasakronan, Ikano Bank, Skandiabanken.

Dessutom tillåts sk "skuggrating" från svenska banker där lägsta ratingnivå är BB+ / alt BBB-

Långfristiga placeringar bör ha en löptid om högst fem år. Taktiska avvikelser får göras som gör att löptiden får vara högst sju år. Värdepapperet skall vara möjligt att avyttra under löptiden.

3.5.2 Räntefonder

Det är möjligt att investera i:

- Kortfristiga räntefonder (penningmarknadsfonder) vars placeringar har en genomsnittlig återstående löptid på högst ett år.
- Långfristiga räntefonder (obligationsfonder) vars placeringar har en genomsnittlig återstående löptid på högst tio år.

Räntefonderna skall hos Morningstar ha en "rating" på tre år med minst tre stjärnor eller om fonden saknar rating bedöms ha motsvarande nivå avseende avkastning och risk.

3.6 Strukturerade instrument

Tillåtna instrument

Aktieindexobligationer och andra instrument med motsvarande konstruktion. Investeringens nominella belopp skall vara kapitalskyddad till 100%

Ev överkurs får uppgå till maximalt 10%

Inriktningen avseende strukturerade instrument skall i första hand vara relaterad till andra index än aktierelaterade index, t ex räntor, valutor, råvaror.

Tillåtna emittenter

- Svenska staten eller av staten garanterat värdepapper
- Svensk exportkredit, Nordiska investeringsbanken, svenska kommuner och landsting. Kommuninvest i Sverige AB
- Nordiska banker och svenska bostadsfinansieringsinstitut)
- Utländska banker och kreditinstitut med en rating om minst A enligt Standard & Poors

Löptid

För strukturerade instrument är löptiden normalt tre till fem år. Maximal löptid är sju år. Värdepapperet skall vara möjligt att avyttra under löptiden.

3.7 Ideella placeringar

Av kyrkoordningen 2 kap 1 § framgår att församling får lämna bidrag till internationell diakoni och mission. Ett sätt att understödja sådan verksamhet, som alternativ till direkta bidrag, kan vara att göra ideella placeringar hos organ som i sin tur lånar ut pengar med samma syfte.

4 Upplåning och skuldförvaltning

4.1 Allmänt

Upplåning får genomföras för att finansiera långfristiga investeringar och refinansieringsbehov. Vid upplåning och skuldförvaltning ska kravet på låg risk beaktas och lägsta möjliga finansieringskostnader eftersträvas för vald risknivå. Upplåningen får högst uppgå till angivet lånebehov enligt fastställd budget eller annat särskilt beslut av Kyrkofullmäktige.

Kyrkoherden ska vid varje finansieringstillfälle i samråd med externa kapitalförvaltare bedöma förväntad avkastning på placerade finansiella tillgångar.

Detta ska ställas i relation till bedömd finansieringskostnad varvid ett skriftligt ställningstagande anger strategivalet mellan lån eller avyttring av finansiella tillgångar för att tillgodose finansieringsbehovet.

Nylöse pastorat ska eftersträva god konkurrens vid upplåning och normalt bör låneförfrågan ske hos minst två kreditinstitut. Hänsyn ska även tas till att en bra fördelning mellan kreditinstitut uppnås.

4.2 Tillåtna finansieringsalternativ

För att uppnå låga finansieringskostnader samt säkerställa tillgången på likvida medel ska Nylöse pastorat eftersträva att ha många olika tillgängliga upplåningskanaler.

Nedan specificeras tillåtna alternativ för finansiering:

- Upplåning hos Svenska staten
- Upplåning i bank och finansiella institutioner
- Leasing
- Checkräkningskredit

All upplåning ska ske med tillämpning av svensk lag och lånedokumentation. Valutaexponering får inte uppkomma med upplåning.

4.3 Riskhantering

4.3.1 Skuldens kredit- och räntebindningstid

För att begränsa refinansieringsrisken ska kreditförfallen spridas över tiden. Den genomsnittliga återstående kredittiden för låneportföljen ska normalt ligga mellan ett till tre år med två år som norm. För att begränsa ränterisken ska ränteförfallen spridas över tiden. Den genomsnittliga återstående räntebindningstiden ska normalt ligga mellan ett till tre år men två år som norm.

4.3.2 Derivatinstrument i skuldförvaltningen

Derivatinstrument får användas endast för att minska risken och sprida riskerna inom givna mandat. Tillåtna derivatinstrument är räntetermin, FRA-kontrakt, ränteswappar och Caps & Floors. Derivatinstrumenten får endast användas efter beslut i Kyrkofullmäktige.

4.4 Leasingfinansiering

Leasing avser ett avtal om hyra av lös egendom. Avgörande för om Nylöse pastorat ska använda leasing eller inte som finansieringsform är den samlade ekonomiska bedömningen vid leasingtillfället.

4.5 Rapportering

Kyrkoherden ansvarar för att rapport om låneportföljen framläggs till kyrkorådet kvartalsvis. Rapporten bör innehålla skuldportföljens volym och genomsnittliga räntesats samt skuldportföljens genomsnittliga kredit- och räntebindningstid.

5 Rapportering, utvärdering och kompletterande anvisningar

Kyrkorådet fastställer hur Nylöse pastorats medel ska rapporteras och utvärderas. Kyrkorådet kan utfärda kompletterande anvisningar hur placeringsreglementen skall

Upphandlingsreglemente för Nylöse pastorat

Vid upphandling används den inköpshandbok som Svenska kyrkan på nationell nivå utformat som en vägledning vid upphandling i församlingar och pastorat (Inköpshandbok – Vägledning vid upphandling i församling och pastorat, version 1.0 (2017-05-23)). Upphandlingsreglementet är anpassat utifrån de förutsättningar som finns i Nylöse pastorat, och häri sammanfattas kortfattat tillvägagångssättet vid upphandling. Syftet med reglementet är att fungera som en vägledning för pastoratets medarbetare.

Det första steget vid inköp är att se om det finns ett ramavtal framtaget av Svenska kyrkan på nationell nivå eller Göteborgs stift som motsvarar inköpsbehovet. Ramavtalen är en del i det som kallas Samverkande inköp. Samtliga ramavtal är upphandlade i enlighet med kyrkoordningens föreskrifter och med målet att bidra till resurseffektivitet, funktionssäkring och hållbarhet. Det innebär att avtalen ger oss bästa pris och villkor på produkter och tjänster samtidigt som de är hållbarhetsgranskade och granskade ur ett funktionsmässigt sätt. Då det finns nationella ramavtal behöver således inte någon upphandling göras. Information om tillvägagångssätt vid avrop framgår på intranätet (intern.www.svenskakyrkan.se/inkopsstod).

I Inköp- och upphandlingspolicyn för Nylöse pastorat, som indelningsdelegerade tog beslut om 170615, beskrivs tre grundläggande principer vid inköp; Människovärdesprincipen, Principen om det goda förvalterskapet och affärsmässighet. Det framgår i inköps- och upphandlingspolicyn att vi verkar i ett mångfacetterat samhälle där vi för att möjliggöra människors makt över sina egna liv vill uppmuntra lokalsamhället direkt och indirekt genom inköp hos lokala näringsidkare, förutsatt att de tre tidigare nämnda principerna är tillämplade. I de fall det inte finns ett ramavtal som motsvara inköpsbehovet, eller i de fall de ramavtal som finns inte uppfyller kraven i inköps- och upphandlingspolicyn bör en inköpsprocess med följande tre steg ligga till grund för inköpet:

1. Planering
2. Genomförande
3. Under avtalsperioden

Planering

Det egna inköpet bör inledas med en behovsanalys, vilket innebär en övergripande analys av inköpsbehovet, utefter följande frågeställningar:

- Hur mycket uppskattar du att varan eller tjänsten kommer att kosta?
- Hur mycket utrymme finns i budget?
- Hur komplex är upphandlingen? Behöver du ta in en extern expert?
- Vilken tidsram har du?

Beloppsgräns

Beloppsgränsen styr i normalfallet vilken typ av upphandling som är aktuell. Medarbetare som ska göra inköp där ramavtal inte finns ska därför börja med att beräkna den totala inköpssumman. I den totala inköpssumman ska allt som tillhör upphandlingen räknas in. Exempelvis vid köp av ett larmsystem ska även utbildning, installationskostnad och support för hela avtalsperioden ingå i beräkningen. Inköp med en beloppsgräns som överstiger ett prisbasbelopp (45 500 kr år 2018) ska anmälas till inköpsansvarig som sköter eventuell upphandling och planering. Skälen till detta är två; dels för att kunna hantera pastoratets betalningsförmåga/likviditet men även för att kyrkoordningen ställer krav på att pastoratet ska agera affärsmässigt: *"När en upphandling görs ska man utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföra den affärsmässigt. Vid upphandling ska alla anbudsgivare, anbudssökande och anbud behandlas utan ovidkommande hänsyn."* (Kyrkoordningen 47 kap § 3).

Inköp med beloppsgränser som uppgår till maximalt 100 000 kronor utgår från upphandlingstypen prisjämförelse medens inköp med beloppsgränser som överstiger 100 000 kronor kräver en formell upphandling.

Beloppsgränser Inklusive moms	Typ av upphandling	Aktiviteter
45 500 – 100 000 kr	Prisjämförelse	- Bedömning av affärsmässighet och hållbarhet - Inget formkrav på genomförandet - Inga särskilda dokumentationskrav utöver det som följer av ordinarie diarie- och arkivhantering
>100 000 kr	Formell upphandling	- Bedömning av affärsmässighet och hållbarhet - Formellt förfarande - Minst 3 leverantörer ska tillfrågas - Krav på särskild dokumentation utöver ordinarie diarie- och arkivhantering

Prisjämförelse

Vid prisjämförelse finns inga formkrav. Varan eller tjänsten behöver beskrivas för leverantören så att denne förstår vad som efterfrågas, någon fullständig offertförfrågan behöver dock inte skickas ut. Vid inköp av tjänster är det mycket viktigt att beskriva uppdraget noggrant eftersom det annars finns risk för att uppdraget tolkas på olika sätt. För att säkerställa att prisnivån är rimlig bör priset jämföras med flera aktörer.

Formell upphandling

Inköp med beloppsgränser som överstiger 100 000 kronor ska konkurrensutsättas genom en formell upphandling där minst tre leverantörer tillfrågas. Varje upphandling är unik varvid

en bedömning bör göras om hur många leverantörer som ska erbjudas lämna offert. Det är betydelsefullt att val av leverantör motiveras och dokumenteras i ett beslutsprotokoll som ska arkiveras och diarieföras. Ytterligare steg i en formell upphandling är hållbarhetsbedömning, planering och tidsberäkning av upphandlingen, bildande av upphandlingsteam och offertförfrågan. Vid detta arbete utgår inköpsansvarig från *"Inköpshandbok – Vägledning vid upphandling i församling och pastorat, version 1.0 (2017-05-23)"* där varje steg i upphandlingen beskrivs mer utförligt.

Genomförande av en formell upphandling

Genomförandet av upphandlingen beskrivs mer utförligt i *"Inköpshandbok – Vägledning vid upphandling i församling och pastorat, version 1.0 (2017-05-23)"* och innefattar bland annat att förfrågningsunderlag skickas ut till leverantörer, frågor från leverantörer besvaras, offerterna sammanställs och utvärderas, en leverantör väljs ut, avtal upprättas och undertecknas samt att handlingar arkiveras.

Under avtalsperioden

För varje leverantör ska det finnas en avtalsansvarig som ansvarar för att med lämpliga intervaller följa upp att leveranserna sker i enlighet med avtalet. Avtalsansvarig fungerar även som en länk mellan leverantör och verksamhet så att synpunkter från verksamheten, t.ex. gällande kvalitet, hållbarhetsarbete och ändrade behov

Lönepolicy för Nylöse pastorat

Kyrkorådet uppdrog åt personalutskottet 180130 i §13 att bereda en lönepolicy för beslut i kyrkorådet 180326. Den föreläggs här:

Lönepolicy

Nylöse pastorat har en lönepolitik vars syfte är att

- Uppnå Nylöse pastorats övergripande mål och vision som de är formulerade i församlingsinstruktion och verksamhetsram
- Rekrytera, motivera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare
- Stimulera engagemang och arbetstillfredsställelse

Grundläggande principer

Vi utgår från Svenska kyrkans centralt ingångna kollektivavtal

Lönepolitiken ska vara känd av alla och tillämpas så att medarbetaren förstår kopplingen mellan måluppfyllelse och lön.

Lönebildning

Löneinplacering som nyanställd

Utgår från

- A. Svenska kyrkans arbetsgivarorganisations arbetsvärderande faktorer, samt hur individen uppfyller dem.
- Befattningens krav på utbildning/erfarenhet
 - Befattningens krav på problemlösning
 - Befattningens krav på sociala färdigheter
 - Ansvar för planering, utveckling, resultat, arbetsledning.
 - Ansvar för människor
 - Ansvar för materiella resurser och information
 - Psykiska förhållanden
 - Fysiska förhållanden

Samt

- Det interna löneläget
- Gällande marknadslönenivå

Löneöversyn

Nylöse pastorats individuella lönekriterier, utan inbördes ordning, är:

- Mål-/resultatuppfyllelse
- Social kompetens/bemötande

- Yrkeskompetens/yrkesskicklighet
- Förståelse för helheten
- Utveckling

För chefer, även:

- Ledningsförmåga, övergripande ekonomiskt ansvarstagande, strategisk förmåga

Lönebildningen utgår från det centrala löneavtalet mellan Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och de fackliga organisationerna. Löneöversyn sker normalt en gång per år.

Ansvarsfördelningen och lönesättning i olika situationer

Vid nyanställning

Lön fastställs, enligt pastoratets delegationsordning.

Vid löneöversynsförhandlingar

Lönebildningen sker i samverkan mellan företrädare för arbetsgivarens och arbetstagarens organisationer. Beslut om ramar och riktlinjer för lönerevisionen fattas av Personalutskottet. Lönesättning för all personal för all personal (utom kyrkoherde) i samband med traditionell förhandling beslutas av kyrkoherden. Lönesättning i lönesättande samtal sker enligt delegationsordning. Kyrkoherdes lön i samband med lönerevision beslutas av ordförande i kyrkorådet i samråd med vice ordförande i kyrkorådet.

En grundförutsättning för att kunna sätta individuella löner är dialog med arbetsledare – medarbetare. Utvecklingssamtal skall genomföras regelbundet och minst en gång per år, utan direkt samband med löneförhandling. Lönesamtal skall normalt genomföras en gång per år i samband med lönerevisionen. Pastoratet erbjuder både traditionell förhandling och lönesättande samtal. Efter traditionell förhandling informeras medarbetaren av närmaste chef om den nya lönen och om motiven för lönesättningen. Vid lönesättande samtal för medarbetare och närmast chef en dialog om lönen. Vid missnöje med löneförslaget kan arbetstagaren tala med sin fackliga företrädare som i sin tur kan välja att lyfta frågan till förhandling med arbetsgivaren.

Vid svag eller utebliven löneutveckling ska chef och medarbetare gemensamt göra en handlingsplan i syfte att nå en bättre målfyllelse.

Verksamhetsberättelse 2017

Förberedelser för bildandet av ett nytt pastorat

2017 präglades ur det blivande pastoratets horisont av förberedelser för det som skulle komma. Indelningsdelegerades arbetsutskott, under ledning av ordförande Jörgen Wahlund tillsammans med kyrkoherdarna Anna Cöster, Henrik Törnqvist, Andreas Pervik och Per Josefsson, förändringsekonom/administrativ chef Erik Wagnborg och förändringsledare Maria Ottensten ägnade mycket tid och möda åt planering och utformning av det nya pastoratets organisation.

Den 1 september flyttade den personal som arbetar med "stödet" – administration, ekonomi, expedition och kommunikation samman i Gunnareds kyrka och bildade en ny enhet under den administrativa chefens ledning.

Inför den flytten skedde renovering och omdisponering av lokalerna i Gunnared, för att rymma fler arbetsplatser. Under senvåren hade olika alternativ för denna omdisponering tagits fram, och valet fallit på att inreda för ett s.k. aktivitetsbaserat arbetssätt. Ingen har ett eget skrivbord, men alla har plats i olika zoner, som man väljer utifrån vilka arbetsuppgifter som är aktuella. Det finns tysta arbetsplatser, platser där man får använda vanlig samtalston och rum för att arbeta kreativt i grupp. Detta har visat sig fungera väldigt väl för de allra flesta.

Under våren utarbetades budgetdirektiv, som sedan låg till grund för den budget 2018 med långtidsplan 2019-20 som beslutades i september. De första årens budget är underbalanserad, men genom en plan för besparingar kunde en långtidsplan med budget i balans från 2020 presenteras.

Styrdokument i form av policyers, reglementen och arbetsordningar för det nya pastoratet utarbetades och antogs senare delen av 2017, allt för att göra övergången till det nya så smidig som möjligt.

I verksamhetsramen för 2018, som beslutades av IDAU står det bl a: "*Varje församling/distrikt ska få leva och utvecklas utifrån sina speciella förutsättningar.*" Och vidare "*Organisationsförändringen skall inte påverka hur vi lever vårt kristna liv i respektive distrikt och församling.*"

Syftet med organisationsförändringen är ju att det mångfacetterade församlingslivet ska fortsätta utvecklas. Därför är det med stor glädje som jag här lägger fram verksamhetsberättelserna för de fyra församlingarna Angered, Bergsjön, Kortedala och Nylöse. Dessa berättelser ger tillsammans en rik och inspirerande bild av församlingslivet i det som nu är Nylöse pastorat, och rekommenderas verkligen till läsning.

Angered 2018-03-13

Maria Ottensten, kyrkoherde

Verksamhetsberättelse 2017

Angereds församling

Översiktlig församlingsbeskrivning

Angereds församling ligger i Nordöstra Göteborg. Verksamheten bedrivs i distrikten Angered/Bergum, Gunnared, Hammarkullen och Hjällbo. Församlingen rymmer fem kyrkor (varav en ägs av Betlehemskyrkan), två församlingshem och är nybildad sedan 1 januari 2014 av de tidigare församlingarna Angered, Bergum och Gunnared. Lövgärdets kyrka som hyrts av församlingen sedan 1973 togs i juni 2016 ur bruk och återgick till hyresvärden.

Angereds församling omfattar en geografiskt stor yta. Här finns landsbygd, småsamhällen, villa- och koloniområden likaväl som storstadsbebyggelse, och rymmer både de som bott här i generationer och de som flyttat hit, ibland från andra länder. Detta ger en kulturell och religiös mångfald.

Församlingsinstruktionen

Utifrån uppgiften att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission vill Angereds församling stärka de lokala sammanhang som finns kring varje kyrka genom att fortsätta bygga hållbara gemenskaper i gudstjänstliv och verksamheter. Församlingen vill också arbeta för ett gemensamt ansvarstagande och ett ökat inflytande av ideella medarbetare i verksamhet och planering. Varje anställd medarbetare har ett särskilt uppdrag i att handleda och möjliggöra människors delaktighet.

Verksamhetsram och planer 2017

Utifrån församlingsinstruktionen har verksamhetsram, verksamhetsplaner och mål för året upprättats. De övergripande målen i verksamhetsramen för 2017:

- Främja, förbättra och utveckla vår verksamhet för barn och unga.
- Erbjuda fördjupning när det gäller tro och andlighet och stärka ideella medarbetare i uppdraget genom fördjupning och ökad delaktighet i det lokala ansvarstagandet.
- Arbeta med nyanlända bland annat genom samordning och samverkan med andra aktörer.
- Fokus på Angereds centrum som mötesplats, t.ex. i samverkan med Stadsmissionen.
- Förberedelse för kommande inflyttning i Gunnilse.
- Bli bättre på att söka finansiering externt till verksamheten.

I verksamhetsramen för 2017 är följande prioriteringar uppställda:

- Barn och unga
- Ideella medarbetare
- Närvaro och synlighet i närområdet.

De övergripande målen och prioriteringarna har delvis styrt fördelningen av medel till verksamheterna och har också påverkat styrningen av de personella resurserna.

Redogörelse för verksamhetsår 2017

Uppföljning av verksamheter sker årligen i de fyra lokala arbetslagen, och finns därmed formulerad i 17 lokala verksamhetsplaner; gudstjänst, diakoni/öppna grupper, barn- och unga och musik. De verksamheter som sker gemensamt över hela församlingen utvärderas av den ansvariga tvärgruppen, och finns i 11 verksamhetsplaner; musik, diakoni, tro- och gemenskap, barn- och unga, konfirmand, sommarkyrkan, ideellt medarbetarskap, skapelseansvar, flykting-, ekumenik och religionsdialogfrågor, och kommunikation.

Utöver dessa planer finns också en verksamhetsplan för förskolan, och en för resursverksamheten "Tillsammans" för människor med funktionshinder.

Redogörelsen för måluppfyllelsen följer här under rubrikerna i den grundläggande uppgiften mission, gudstjänst, undervisning, diakoni, samt förskola och resursverksamhet och blir utifrån antalet verksamhetsplaner en översiktlig uppföljning.

Uppföljning prioriterade mål

Barn och unga

Samarbete kring Göteborgs stads familjecentral i området Lövgärdet har skett. Där har församlingen har samarbetat med Stadsmissionen kring lokalen Kryddan.

Ideella

Av en diakontjänst har 50% under våren och 20% under hösten avdelats för att samordna ideella. En dag om ideellt medarbetarskap genomfördes där även anställda från det blivande pastoratet deltog. En gemensam medarbetardag för församlingens anställda och ideella genomfördes i augusti.

Närvaro och synlighet i närområdet

En tjänst 75% som samordnare för flykting-, ekumenik och religionsdialog har syftat till att stärka det lokala nätverksbyggandet. Genom språkcaféer knyts kontakter till interreligiöst samarbete, individer och till stadsdelens olika aktörer. Tillsammans med Angereds stadsdelsförvaltning har samordnaren kunnat vara med och arbeta fram ett interreligiöst samarbete som lett till initierandet av ett lokalt interreligiöst råd i Angered. Inom Angereds församling har samordnaren också arbetet för att stärka integrationen mellan våra olika typer av distrikt genom aktiviteter som syftar till integration mellan gamla svenskar och nya. Tjänsten har finansierats delvis av medel från Svenska kyrkan på nationell nivå.

Uppföljning mål och verksamhetsplaner

Måluppfyllelse (mission)

Församlingsinstruktionen uttrycker att Guds mission ska ta sig uttryck i gudstjänst, undervisning och diakoni. I alla dessa uppgifter är församlingen sänd att ta ett skapelseansvar och verka för fred i samhället, mellan folken, med jorden och på marknaden. Det sker i nätverk och dialog mellan människor av olika tro, miljöarbete, internationell solidaritet och Kyrka för Fairtrade, samt arbete med mångfalds- och jämställdhetsfrågor.

Som exempel kan nämnas:

Nätverkande genom föreningsrådet i Bergum som är en möjlighet att finnas med i för nätverkande och även i det för några år sedan bildade nätverket Bergum-Gunnilse utveckling. Genom att vara med att samarrangera och/eller delta i kulturkväll, Bergumsdagen samt skördefesten har vi som församling blivit mer aktiva i de respektive föreningarna.

I Lövgärdet hölls under våren läxläsning för mellanstadiebarn i Lövgärdesskolans lokaler, där ett fåtal barn deltog varje vecka. Behovet av verksamhet för mellanstadieelever kvarstår och kontakt med Barn- och Ungdomsnätverket i Angered har hållits under våren, utan att några konkreta planer för Lövgärdets barn och ungdomar tagit form. Under året har vi haft skolbesök från Angeredsgymnasiet, Lövgärdesskolan och Hammarkullsskolan.

Öppna förskolan som hållit till i lokalen Kryddan flyttade in i de nya lokalerna i Lövgärdets familjecentral. Pedagog från församlingen har fortsatt varit medverkande en för- eller eftermiddag i veckan och hållit rytmikstund.

Gunnared var även del av integrationsprojektet Göteborg-Berlin ToR 2017, en utbildning om rasism, främlingsfientlighet, människosyn och kristen tro. Tre ungdomar från Angered's församling och fem från Annedals församling medverkade i tre träffar under våren och en resa till Berlin under Kristihimmelfärdshelgen.

Som exempel på jämställdhets- och mångfaldsarbete har temat med att lyfta fram samernas kultur och tradition fortsatt i Bergum, med Samecafe och film.

Ekumeniska gudstjänster har bl. a firats i Angered/Bergum, och i Rosa Huset, Lövgärdet, samt i Lövkojans koloniområde. Församlingen är med i Angered's kristna nätverk.

Måluppfyllelse (Gudstjänst)

Musikerna har gemensamt i församlingen genomfört folkmusikmässan Träd in i dansen i Bergums kyrka med alla körer och inlånade musiker och dansare.

Angered/Bergum:

Som regel firas gudstjänst i båda kyrkor varje söndag. I Bergum firas kvällsgudstjänsterna vintertid i församlingshemmet och sommartid i kyrkan. Gudstjänstlivet har haft fokus både på det lokala, men också på att fira gemensamma gudstjänster eller musikevenemang med gemensam medverkan av lokala körer. Under sommaren firades gudstjänst varannan vecka. Gudstjänstgruppsarbetet har utvecklats då vissa verksamhetsgrupper fungerat som gudstjänstgrupper.

Körverksamhet för både vuxna och barn har erbjudits. Körverksamheten i Angered/Bergum har sin plats både i gudstjänst, undervisning och delvis i diakoni. Olika sorters vuxenkörer som projektkörer och allsångskör har funnits, samt instrumentalister. Dessa har medverkat i gudstjänster och musikgudstjänster, konserter, musikcafé och på äldreboenden, samt vid vår- och höst-soaré, luciakonsert, öppen scen, försäljning och gemensam medarbetardag för hela församlingen. Körerna från distriktets båda delar har deltagit i gemensamma körprojekt, och också sjungit tillsammans med barn- och ungdomskörerna.

Gunnared:

Som regel firas gudstjänst varje söndag, till största del högmässor. Vid Små & stora-gudstjänster har därför oftast firats mässa för igenkänning. Vid dessa är ett nära samarbete med förskolan

Kråkekullen viktigt. Vardagsböner/gudstjänster/mässor är mycket beroende av övrig verksamhet i nära anslutning. På församlingens två äldreboende firas gudstjänst och mässa varje/varannan vecka, i samband med det erbjuds gemenskapsträffar med musik. Gunnareds kyrka fyllde under året 20 år, vilket firades med en större jubileumsmässa med god uppslutning.

Hammarkullen:

Samarbetskyrkan Mariakyrkan firar gudstjänst/mässa varje söndag utom under sommaren. Den lokala gudstjänstordningen för mässa/gudstjänst har uppdaterats utifrån de två församlingarnas traditioner. Delaktighet av ideella i gudstjänsten är stor i form av kyrkvårdar, blomstergrupp, städgrupp, fikagrupp, ideella som leder barnens gudstjänst, samt ideella musiker varannan söndag. Barnens gudstjänst firas varje söndag som ett stående inslag i gudstjänsten. Barn medverkar även i veckomässorna med både procession och textläsning. Distriktet har en kör, som regelbundet deltar i gudstjänsterna.

Hjällbo:

I Hjällbo firas högmässa året runt varje söndag. Ett litet häfte med arabiska sånger skrivna med latinska bokstäver finns men kan fortsätta utvecklas med fler sånger. Ideella röster har funnits med i gudstjänst några gånger, och en pedagogiskt förklarande gudstjänst genomfördes under året. Under året ersattes små & stora-mässorna med söndagsskola varje söndag, ledd av ideella och anställda. Samtalskväll/bibelstudium inför kommande söndag varannan onsdag har genomförts. En kör för daglediga har uppstått på nytt och kyrkokören har ökat i antal.

Måluppfyllelse (Undervisning)

I alla distrikt bjuds 6-åringar in till att ta emot en barnbibel. Gemensamt mellan distrikten genomfördes också en vecka då en workshop kring Luther och demokratifrågor för skolklasser som bjudits in. Alla kyrkor har tagit emot skolelever på studiebesök. Påsk- och julspel har genomförts i Angered/Bergum och Hjällbo. Vuxenväg till tro är en tvärverksamhet där en av grupperna finns i Hjällbo kyrka som förberedelse för dop, men fyller också integrations- och språkinlärningsfunktioner.

Konfirmandverksamhet sker övergripande som en tvärverksamhet med ett konfirmandarbetslag från alla distrikt. Undervisningen sker i helglägerform under läsåret och unga ledare finns med i verksamheten.

Vuxenväg till tro är församlingens vuxenundervisning i kristen tro, men också dopundervisning. En grupp avslutades under våren med dop, och en ny började under hösten. Gruppen fyller utöver undervisning i kristen tro också syftet av integrations- och språkinlärningsfunktioner.

Angered/Bergum:

Under året har verksamhet erbjudits för hela åldersspannet 0-18 år i distriktet i form av baby- och barnrytmik, minior-, juniorgrupp, dramagrupp och ungdomscafé. Barngrupperna har inbjudits till att medverka i gudstjänst minst en gång per termin. I princip har varje grupptillfälle innehållit ett moment av andakt, och barnbibel har delats ut. Påskvandring har erbjudits samtliga barn i skolorna i åk 4. Barnkörverksamhet har bestått av prova-på-barnkör, barnkörer, minior- och juniorkör och ungdomskör, samt musikelever i instrument som orgel, piano, gitarr och trumpet.

Gunnared:

Den kristna friskolan Kristinaskolan har haft sina skolavslutningar och skolgudstjänster i Gunnareds kyrka. Musikundervisning i piano finns varje vecka vad gäller enskilda elever.

Hammarkullen:

Barnverksamheten har främst under året bestått av samverkan med förskolan Pärlan. Nystartad babyrytmik leder flera yngre in i gudstjänstlivet. En ungdomsgrupp finns, som siktar på att engagera ungdomar från innerstaden och från vårt sammanhang till nya möten.

Hjällbo:

Mellanstadieverksamhet erbjuds där unga ledare också finns med, samt söndagsskola varje söndag i mässan.

Måluppfyllelse (Diakoni)

Verksamhet som sker församlingsövergripande är födelsedagsfester för de som fyller jämnt från 70 år och uppåt. Fondträffar med hjälp av ideella och anställda för att söka olika fonder sker i Gunnared, Hjällbo, Hammarkullen och Lövgärdet (i Rosa huset). Församlingsresa och sommarutflykter sker med ideella som ledare och mötesplatser sommartid samordnas mellan distrikten. Under diakonins månad i september sker särskilda satsningar som t ex pilgrimsvandring. Kyrkans besökstjänst samordnas också och också ett diakoniråd som fungerar som ett kreativt och handlingskraftigt forum för diakonala frågor och idéer. Leva vidaregrupp samordnas också mellan distrikten.

Tillsammansverksamheten för funktionshindrade genomfördes med regelbunden gruppverksamhet.

Angered/Bergum:

I distriktets diakonala arbete kommer ideellt arbete till uttryck och växer på flera sätt. Det sker genom caféverksamhet, skrivarstuga, bibelstudiegrupp, film- och berättarcaféer. Soppa, samtalsgrupp samt arbetskrets ordnar julförsäljning med insamling till Svenska kyrkans internationella arbete, vilket skapar gemenskap och engagemang. Ideella ledare finns med i flera av verksamheterna. Samarbetet med skolan är väl förankrat genom barnkörverksamhet.

Gunnared:

Distriktets diakonala arbete kommer främst till uttryck genom lokala gemenskaper och sammanhang där också ideellt arbete finns med i måltider som kyrklunch och kyrkkaffen, samt lunch två gånger i veckan. Fika har erbjudits på torget av diakon samt ideella medarbetare. Under allhelgonahelgen fanns anställda och ideella närvarande på Gunnareds kyrkogård med fika för att möta människor. Kring påsk och jul hölls påsk- och jullunch med verksamhet för barn som ett särskilt fokus. Alla fyra lokala närområden inom distriktet rymmer mötesplatser av olika slag. På distriktets två äldreboenden finns gemenskapsträffar, samt besöksgrupp med ideella medarbetare. I flera hyreshusområden finns mötesplatser i samverkan med närområdet såsom hyresvärdar.

Läxhjälp i skolans lokaler ersatte eftermiddagsverksamhet i den tidigare hyrda lokalen Kryddan.

Körverksamheten i Gunnared består av en kyrkokör och har sin huvudsakliga plats i gudstjänst, men har också tydligt både diakonalt och integrationsperspektiv, då flera nyanlända människor anslutit till kören.

Hammarkullen:

I Mariakyrkan finns gemenskaper som kvinnofrukostar och bokcirkel. Flera olika grupper av ideella ansvarar för olika områden såsom städ, inredning och trädgård. Synligheten i närområdet innebär bl. a regelbunden kontakt med Angereds kristna nätverk och genom möten med den lokala samverkansföreningen. Vårbasar och Karnevalskyrka är bägge viktiga och levande mötesplatser som både erbjuder arbetsgemenskaper i nya konstellationer, insamling av pengar och möjligheter till goda möten.

Hjällbo:

Språkcaféet i studiecirkelform har fortsatt. De lokala gemenskapsträffarna består av en arabisktalande och en svensktalande gemenskapsträff. Secondhand och café håller öppet största delen av året. Torgkyrka genomförs flera gånger per år ofta med goda samtal som följd.

Sommarkyrkan:

genomfördes. Den är en gemensam verksamhet med möjlighet för alla barn inom Angereds församling mellan 7–13 år. Sommarkyrkoverksamheten har bestått av ca 35 barn/dag och har en integrationsaspekt då den är öppen för alla och vill förmedla skapelseansvar. Verksamheten pågår under tre veckor på sommarlovet, unga ledare finns med och innehållet består av badutflykter med buss,

Måluppfyllelse (Förskolan):

Målen för förskolan är att arbeta med läroplanens olika utvecklingsområden som normer och värden, utveckling och lärande, barns inflytande, och samarbetet med hem och skola. Målen innebär också att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan. Det är också att förbättra den pedagogiska miljön, både inomhus och utomhus.

För att uppfylla läroplanens pedagogiska mål och krav har en förskollärare rekryterats, och två nyanställningar av barnskötare nyrekryterats.

Förbättringar av den pedagogiska miljön har utförts på förskolans bägge platser Gunnared och Mariakyrkan under 2016. Varje avdelning har börjat anpassa miljön till barnens nivå i ålder och intressen. Syftet är att miljön ska inspirera till lärande och utveckling. Bidrag från boverket söktes och beviljades 2016. Under hösten 2016 genomfördes etapp 1 och etapp 2 kommer ske under vintern/våren 2017.

Den granskning som sker av fristående förskolor av Göteborgs stad var tredje år, har genomförts och församlingens förskoleverksamhet har bedömts uppfylla krav på pedagogisk lärmiljö och systematiskt kvalitets- och arbetsmiljöarbete.

Ekonomi och statistik

Medlemsstatistik

Invånarantal vid årets utgång: 52720

Kyrkotillhöriga vid årets utgång: 9881

Andel kyrkotillhöriga i % av invånare: 18,7 %

Inträden genom dop: 69

Inträden övriga: 10

Utträden: 99

Måluppfyllelse resursanslag (Verksamhet för funktionshindrade i Nordost)

Målet är att vara en verksamhet för och med personer med funktionshinder och deras familjer genom att erbjuda kyrkans gemenskap, meningsfulla aktiviteter, delaktighet, och stöd för människor som bor i nordöstra Göteborg. Detta görs genom regelbunden gruppverksamhet som svarar mot den enskildes behov, samt råd och stöd till familjer med särskilda behov, till exempel vid kontakt med olika myndigheter. Det görs också genom att bereda plats i gudstjänster och verksamheter och genom det bidra till integration. Verksamheten ska också ge möjligheter till anpassad konfirmationsundervisning till såväl ungdomar som vuxna. För närvarande består verksamheten av två grupper, en grupp med unga vuxna i Gunnareds kyrka och en vuxengrupp i Bergsjön.

Verksamhetsberättelse 2017

Förskolorna Kråkekullen och Pärlan

Församling och ev distrikt::	<i>Angered's församling</i>
Verksamhet:	<i>Förskolorna Kråkekullen och Pärlan</i>
Verksamhetsår:	<i>2018</i>
Vi som tagit fram verksamhetsplanen är:	Agneta Lundh (förskolechef), SoJung Han, Marie Pettersson, Madlen Hanna, Renata Szalkovska, Rima Botros, Xhyljeta Mema, Johan Arcini Olsson och Catherine Kristiansson.

1. Verksamhetens mål – se måluppfyllelse längre ner.

Inriktningsmål

Vad vill vi ska känneteckna verksamheten? Vilka är våra värderingar?

- *Vad ska vi göra?*
- *Hur vill vi arbeta?*
- *Med vilken kvalitet?*

Mätbara mål

Vad vill vi uppnå med verksamheten, d.v.s. var vill vi hamna?

- *Var vill vi vara om 1 år? Om 3 år?*
- *Vilken omfattning ska verksamheten ha? T ex antal grupper, antal deltagare och antal tillfällen?*
- *Vilket resultat vill vi nå?*
- *Hur kan vi se att vi uppnår det som är viktigt för verksamheten?*

Ett mätbart mål ska vara avgränsat, tidsatt, konkret, (mätbart) och kännas viktigt att nå.

2. Aktiviteter

Hur ska vi uppfylla våra mål, d.v.s. vad behöver vi göra för att nå målen?

- *Vilka konkreta aktiviteter/ åtgärder ska vi göra för att nå våra mål?*
- *Vilka eventuella projekt ska vi göra för att nå våra mål?*
- *Vilka åtgärder och förändringar vill/behöver vi göra för att nå målen?*
- *Vem ska göra det?*
- *Hur ska det göras och när i tiden?*

3. Budget	Planering				Uppföljning	
	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Beslutad budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse 2016
<i>Intäkter (t ex medlemsavgifter, försäljning, kollekter)</i>						
<i>(fyll på med fler rader vid behov)</i>						
<i>Kostnader (t ex material, annonsering, resor)</i>						
<i>(fyll på med fler rader vid behov)</i>						
<i>Summa nettokostnader</i>						

4. Uppföljning (Måluppfyllelse) – utifrån de uppsatta målen. Här önskar vi kommentarer som kan ligga till grund för verksamhetsberättelsen.

Hur blev utfallet av verksamheten? I vilken omfattning lyckades vi uppnå våra mål? Om det finns mål som inte är helt uppfyllda – vad är orsaken? Har vi utfört de aktiviteter vi planerade?

Mätbart mål under 3 år.

"Att utveckla ett samarbete mellan förskolorna kring gudstjänster för små och stora och därigenom få igång ett samarbete med Mariakyrkans personal"

Arbetslagen har genomfört sångövningar för de äldsta barnen på förskolorna. Målet var att arbeta med ett tema inför en gemensam gudstjänst och i maj 2017 framförde barnen sång och musik på temat "Astrid Lindgren".

Vårt mål att öka samarbetet har gått bra genom att både musiker och kommunister i Gunnareds distrikt tillsammans med förskolans personal har arbetat med ett gemensamt mål. **Samarbetet har fungera mycket bra under våren 2017 med flera möten för planering, regelbundna sångövningar med barn från Kråkekullen och Pärlan.** Gudstjänsten framfördes maj månad i Gunnareds kyrka och det kom många barn, föräldrar, syskon och släktingar till kyrkan. Både personal, barn och föräldrar uppskattade samarbetet och en önskan fanns då att fortsätta samarbetet men att utöka det till en gemensam gudstjänst som förläggs i Mariakyrkan.

Under hösten -17 förekom inget samarbetet och det beror delvis på att den musikpedagog som arbetade i Gunnareds distrikt slutade och den nya person som anställdes inte hade utrymme i sin tjänst för att arbeta med det utökade samarbetet. Däremot **fortsatte samarbetet i Gunnareds distrikt mellan arbetslaget i distriktet och förskolan.** I vår utvärdering kan vi se att **det kommer ganska många barn, syskon och föräldrar till kyrkan för att fira gudstjänst** och träffas på kyrkkaffe. Och att det även är **uppskattat med aktiviteter en vardag i kyrkan** som exempelvis julpyssel, julgransplundring och maskerad kring fastan då det samtidigt serveras kvällsmat till barnen.

I Hammarkullens distrikt Mariakyrkan har samarbetet med Pärlan fungerat bra under 2017. Vi har varje termin haft en **"Barnens gudstjänst"** då vi har bjudit in barn och familjer från förskolan Pärlan. Första gudstjänsten kom endast en familj men på den andra gudstjänsten i december kom flera barn och syskon. Det var framför allt barn från den äldsta avdelningen som hade övat sånger, med den vikarierande musikern som arbetar i Mariakyrkan, några föräldrar var också med.

Inför 2018 kommer vi att fortsätta att samarbeta mellan förskolan och Mariakyrkan för att varje termin ha en gemensam **"Barnens gudstjänst"**. Under våren -18 kommer även en musikpedagog att ha musiksamlingar med de yngsta barnen på förskolan.

Slutsats: **Det har stor betydelse att det finns personal som kontinuerligt arbetar med barn- och familj och samarbetar med förskolans personal kring gudstjänster för små och stora.** Att det finns ett bestämt mål med arbetet, tid till att planera, förbereda och genomföra musiksamlingar där ett "tema" ligger som grund inför gudstjänsterna. Att arbeta gemensamt inför en gudstjänst för små och stora

mellan båda distrikten kräver mer tid av förberedelser med sång- och musiksamlingar än i det egna distriktet.

Under 2018 har vi kommit fram till att det är bättre att arbetslagen satsar mer tid och engagemang på att genomföra ett bra samarbete kring gudstjänsterna för små och stora i det egna distriktet.

Uppsatt mål	Status * (1, 2 eller 3)	Kommentar/Förklaring
Förbättra rutinerna före och under inskolning av nya barn, för att förbättra barnets anknytning till nya personer.	3	Hela inskolningsprocessen har förbättras genom att vi införde delvis nya rutiner. Vi gav en tydlig information till vårdnadshavarna om pedagogens och förälderns roll under inskolningen. Och om hur vi kan samarbeta kring barnets anknytning till pedagogerna på förskolan. Orsak: personalens kompetensutveckling genom fortbildning och att läsa gemensam litteratur. Att samtala och reflektera om vad forskningen säger om små barns anknytning i förskolan och vikten av barnets behov av trygghet, mat och sömn. Men också att personalen i sin utvärdering tog med sina egna erfarenheter från arbetet under året som gått. Samt har analyserat vad som har fungerat bra och vad som behöver förbättras.

Utveckla barnens identitet och (trygghet) känna sig trygg i den genom att utveckla sin empati, sin medkänsla både om sig själv och andra.	2	All personal på bägge förskolorna har gått en kompetensutbildning om Medkänslans pedagogik i april-17. Syftet med fortbildningen var att ge all personal en ökad kunskap om hur vi kan arbeta med "Medkänslans pedagogik" i förskolan. Vi hade i vår utvärdering sett ett behov av att utveckla barnens kunskap om sina egna och andras känslor, att utveckla empati och större förståelse för varandra. Litteratur kring "Friendly" köptes in, samt arbetsmaterial med arbetshäfte, CD skiva och framförallt sex olika dockor som visar olika känslouttryck. Under hösten har alla tre grupperna på Kråkekullen och de äldsta barnen på Pärlan börjat använda detta nya material som heter "Friendly". Barnen har lärt känna dockorna som en kompis. De identifiera sig med känslan, samtalar och reflekterar över hur det känns idag och vad vi kan hjälpa varandra med när någon känner sig arg eller ledsen. I materialet finns sex olika dockor som visar varsin egen känsla. Varje grupp arbetade med en känsla i taget och började med känslan ledsen eller arg. Efter jul ska vi arbeta vi med känslan glad. Orsak till status 2: Vår plan var att börja under senhösten men pedagogerna har kommit olika långt i att börja introducera materialet på avdelningarna. Två avdelningar kommer att börja arbeta med materialet i feb/mars-18. Det tog en del tid att läsa in sig på hur vi kan arbeta mer konkret med medkänslans pedagogik. Arbetslaget på Pärlan har läst och reflekterat över flera kapitel på sina APT-möten under hösten
Fortsätta att arbeta med att förstärka barnens identitet (språk, kultur och traditioner) i olika delar av verksamheten.	3	Vi har arbetat mer medvetet med att inkludera både barn och vårdnadshavare i verksamheten. Ge information till föräldrarna på föräldramötet om vikten av att förstärka barnets modersmål i hemmet för att det gynnar deras språkutveckling på förskolan. Vi har fortsatt att ha som tradition gemensamma fester med mat, sång, musik och dans. Vi försöker mer medvetet lyfta in i verksamheten hur och varför barnens firar sina egna traditioner under året. Vi tar då hjälp av föräldrarna för att själva få en större kunskap om hur de firar i sin egen kultur.

Förbättra och anpassa den pedagogiska miljön utifrån barnens egna behov och intressen samt efter mognad och ålder.	3	Bägge arbetslagen har arbetat med att se över den pedagogiska miljön så att den ständigt utvecklas för att bli mer inbjudande för barnen, till lek, lärande och utforskande av olika material. En utförlig genomgång gjordes av ansvarig personal på avdelningarna, både av struktur i rummet, att se över tillgängligt material, placering av hyllor, möbler, vad kan tas bort och vad behöver tillföras. Den förändrade miljön har hjälpt barnen att bli mer självständiga i sina val av material. Material finns tillgängligt för de olika åldrarna och deras kreativitet har ökat. De yngsta barnen upplever att de också har lättare tillgång till material utan att vara beroende av en vuxens hjälp för att nå sakerna. Att genomföra en förändring av den pedagogiska miljön har gynnat barnens utveckling och lärande. Barnen blir mer självständiga och trygga och deras delaktighet ökar i verksamheten. För att uppfylla detta behöver vi ständigt se över den pedagogiska miljön så att den är anpassad efter barnens egna behov och intressen.
<i>* Status för måluppfyllelse: 1 = Inte uppfyllt 2 = Delvis uppfyllt 3 = Uppfyllt</i>		

Verksamhetsberättelse 2017

Bergsjöns församling

Översiktlig församlingsbeskrivning

I Bergsjöns församling finns en kyrka, byggd 1974, ritad av arkitekterna Bo Cederlöf och Gunnar Nilsson. 1990 kulturminnesmärktes den. Riksantikvarieämbetet bedömer Kontrastens hårda yttre och varmt inre som arkitektoniskt intressant. Betong glas i fasaden yttre, kyrksalen är inredd med furupanel.

I Bergsjön bor drygt 15 000 personer, 14,1 % tillhör Svenska kyrkan. Här bor människor från hela världen. I området talas kring 140 språk. Bergsjöns församling har få medlemmar i officiell bemärkelse, men ett levande församlingsliv med mellan 80 – 100 dagbesök i snitt.

När vi beskriver vardagen i Bergsjön talar vi ofta om social utsatthet. Idag ser vi tyvärr att allt fler människor i området hamnar utanför. Hushållen har generellt låga inkomster, människor vi möter har ofta svårt att komma vidare i sina liv. I detta område bor enligt Rädda barnen, Sverige fattigaste barn näst efter Rosengård i Malmö. 60 % av barnen definieras som fattiga, det avhängigt deras familjesituation.

Möjligheterna till välmående och gemenskap upplevs som små. Arbetslösheten är stor, ohälsotalen höga. Ofta möter vi misströstan och upplevelse av utanförskap. Vår reflektion rör sig kring hur vi är kyrka i vårt lokalsamhälle och i vår tid.

Församlingsinstruktion

I Bergsjöns församling ser vi mångfalden vad gäller ursprung, etnicitet och religiositet, som en möjlighet. Till församlingens gudstjänster kommer det människor från hela världen. Människor bidrar med sånger, texter, danser, språk och erfarenheter på ett sätt som berikar alla.

I förorten formas mycket av de normer och värderingar som kommer att forma framtidens samhälle. Så även när det gäller teologin. Mötet med "den andre" sker dagligen här. Vi får ständigt reflektera kring hur "vi och dom" istället kan bli "vi och ni", eller kanske bara "vi".

Här blir dagligen teologisk teori omsatt i praktik. En närvarande och aktiv kyrka i förorten är därför av allra största vikt om kyrkan vill upplevas relevant för de människor som växer upp idag och i framtiden. Vår verksamhetsidé är att utifrån kristen tro:

- Stå upp för varje människas unika värde
- Skapa mötesplatser och bygga broar
- Hjälpa människor till förankring och tillhörighet
- Vara en positiv kraft i närsamhället, påtala orättvisor och driva på för en förändring

Verksamhetsram och planer 2017

Bergsjöns församling arbetar sedan drygt tio år med "Målkort" som verktyg för utveckling av verksamhetsmål och -ramar. I enlighet med vårt målkort för 2015-2017 har vi under 2017 i syfte att etablera Bergsjöns kyrka som områdets största mötesplats, satsat på verksamheter inom

diakoni, musik och inte minst sådana där barn och ungdomar står i fokus. Arbetat med volontärer och praktikanter har fördjupats och utvecklats, likaså kontakterna med våra samverkanspartners.

Internt har vi arbetat med att utveckla ett organisationsburet arbetssätt, vi har också internt på olika sätt, lyft Svenska kyrkans identitet och teologi i syfte att formulera vår identitet och uppgift inför framtiden.

Redogörelse för verksamhetsår 2017

Gudstjänst:

Under året har antalet gudstjänstbesök i stort sett varit oförändrat. Det innebär att gudstjänstdeltagandet fortsatt är högt och att många människor är engagerade i förberedelser och gudstjänstliv.

Församlingen har tackat ja till en förfrågan från SVT om att göra fyra TV-gudstjänster som sänds under februari och mars 2018. Som en förberedelse inför detta har vi inlett ett gudstjänstutvecklingsarbete som vi kallar Världens Mässa. Dessa mässor är en kortare variant av söndagens huvudgudstjänst där vi lägger tonvikten på deltagande, barnens perspektiv, flerspråkighet och musikaliskt nytänkande utifrån den miljö där vi verkar. Vi firar dessa mässor en gång i månaden och utvecklingsarbetet har vitaliserat församlingens gudstjänstliv. Dessa mässor har utvecklats i samråd med stiftet.

För övrigt kan sägas att de bärande delarna i Bergsjöns församlings gudstjänster är nattvarden, delaktigheten, flerspråkigheten, igenkännandet samt metoden Call & Respons. Det sistnämnda gäller framför allt inom musiken.

Musik:

Året som gått har återigen varit positivt i musikverksamheterna. Den planerade inspelningen av fyra gudstjänster för SVT i januari 2018 har medfört många möten, förberedelser och satt sin prägel på många repetitioner under året. Sommarens lägerdeltagare på **Skaparlägre**t valdes ut med tanke på vilka som skulle medverka och lägrets innehåll byggdes upp av de sånger och den musik som skulle användas. Det blev mycket övning, gemenskap och sammansvetsande av hela gänget.

Musiklek har fortsatt på fredagar under terminerna. En stadig grupp, som utökats med att flera familjer har fått ytterligare ett barn och därför fortsätter som deltagare. Under höstterminen har ungdomsvolontären. Ungdomsvolontären Magdalena varit med som medhjälpare.

Vad gäller **Karibu** så har vi även detta år haft en stadig grupp som visat upp mycket vilja och engagemang. Gruppen har känts enhetlig och visat mycket kreativitet. Vi har fortsatt haft konserter, och plockat in Karibu i vår Sommarkonsert. Även detta år var Karibu med i Räddningsmissionens Julkonsert. Vi har också fortsatt möjlighet att låna ut instrument vilket är mycket bra. Detta år satsade vi på att ha en "egen" Karibukonsert i källaren som avslutning på höstterminen. Det blev succé där många inbjudna kom och lyssnade. Vi har fortsatt med att endast rekrytera på introduktionsskolan. Vi ser också att

många av barnen stannar kvar termin efter termin. Antalet deltagare ligger stadigt på 15-20 barn.

Språk och musikträning förekommer hela tiden på olika sätt i alla grupper. Mer frekvent från HT 2017 så är Jan Mattsson och Andreas Andersson med varje onsdag på språkcaféet. VT2018 så kommer Andreas att gå in i Helsjöns undervisning som lärare i musik och språk på fredagar. 2016 höll vi en egen fortbildningsdag i "Sjung med de som kommer" – en musik och språkfortbildningsdag. Målet var att göra samma sak under HT2017, men det fanns inte tid till det, delvis p.g.a. arbetet med TV-gudstjänsterna.

Världens Musiker har jobbat mycket under året. Världens Musiker är en grupp med musiker, sångare och textförfattare som samlas varje fredag för att dela, skapa och framföra musik. Detta året har arbetet med TV-gudstjänsterna präglat den verksamheten. Nytilskott är två av Karibu-ungdomarna som gör ett fantastiskt jobb. Studier, praktik och jobb mm gör det fortsatt svårt att hålla ihop gruppen, men det har fungerat.

MåBra-kören har sedan HT2015 flyttat verksamheten till Geråshus. Under 2017 så känns det som om verksamheten satt sig och fungerar bra. Det är fortfarande många deltagare. 15-30 personer varje gång. Andreas Andersson och Monika Stenow jobbar fortsatt tillsammans med både **Kyrkokör och barnkör** mm. Verksamheterna kräver mycket arbete, engagemang och uppmärksamhet. Alla deltagare i barnkör och kyrkokör har varit mycket engagerade vilket märktes mycket i våra konserter. Kyrkokören deltog i den gemensamma pastoratskören under mottagningshögmässan för vår nya kyrkoherde Maria i januari 2018.

Barnkören deltog i den stora Soul Children körfestivalen i Betlehems kyrkan i augusti, några av barnen var med på Skaparlägreten och de har också medverkat på gudstjänster. Tillsammans med kyrkokören och Världens Musiker gjordes årets sommarkonsert i juni. Lucia och julkonsert i december innehöll, förutom de traditionella sångerna, även en del av sångerna som skulle användas under TV-inspelningen. Det har varit roligt att göra detta tillsammans med olika åldrar!

Eftersom några i barnkören börjar bli äldre, kommer de från o.m. vårterminen 2018 att kallas **ungdomskören SPACE** och öva på fredagar kl. 15. En ny grupp med barn i lågstadietåldern erbjuds barnkör på torsdagar kl. 15:30 med "After school" från kl. 14. Under After School erbjuder vi även läxhjälp.

Kontakten med **Flekis** (förskola/lekis) fortsätter och är en viktig kontakt med nya och "gamla" barnfamiljer. Vi har sångstunder där varannan vecka och även detta arbete delar Monika och Andreas på.

Upplevelsen av verksamheterna i musik är att vi fortsatt har mycket musik i kyrkan och mycket variation både av innehåll och av deltagare. **Musikcaféerna** har inte kunnat prioriteras under året, men bör kunna komma igång igen. Det är en mötesplats som utgår från kultur och musik och att kunna erbjuda de upplevelserna är viktigt.

Vi har gamla, unga, svenska, utländska, män och kvinnor i en bra variation i allt och arbetet genomsyras av en positiv målsättning av delaktighet, gemenskap, gemensamt skapande,

musik och glädje. Att vi dessutom är fyra musiker och pedagoger som kan dela detta gör inte saken sämre.

Barn och unga:

Även detta år har **Tjejgruppen** (ca:10-15 år), träffats varannan vecka. Gruppen har gjort lovaktiviteter och utflykter, bakat, simmat/badat, spelat spel, sytt, virkat, stickat målat, skrivit, "hängt", pratat om kristen tro/existentiella frågor/personliga erfarenheter och haft andakt. Vi ville också få ett utbyte med andra grupper i kyrkan så under några Tjejgruppsträffar var vi tillsammans med Anne-Marie Ingvarsson och hennes vuxna elever som lär sig svenska genom handarbete. Som avslutning på vårterminen besökte Tjejgruppen Feskekörka och stadsdelen Haga och på påsklovet gjorde vi ett dagsläger Björlanda. Tjejgruppen var även med på "Lovkul" Poolpartyn.

Tjejgruppens "klimat" präglas av att inte behöva prestera för att synas/höras. Antalet har legat runt 7-8 st. och det är ett bra antal med tanke på ålder och aktiviteter. Tjejgruppen kommer även i fortsättningen träffas ca: varannan vecka. Och vi kommer i möjligaste mån vid varje träff ha en andakt. Tjejgruppens aktiviteter utgår mycket ifrån tjejernas egna behov och önskemål.

Söndagsskolan finns under terminerna och är för barn mellan 4-16 år. Oftast deltar mellan 20 till 25 barn varje söndag. För att möta barnen/ungdomarnas olika förutsättningar och intellektuella mognad delade vi under året upp barnen/ungdomarna i två grupper, en äldre - resp. yngre grupp. Detta har fungerat mycket bra och de flesta barn/ungdomar återkommer varje söndag så vi har en stadig grupp. Då de två grupperna är stora och stabila kommer vi att utöka med två timanställningar under 2018. Vi har en uppstartsplanering, mitterminsplanering och utvärdering samt terminsutvärdering och slututvärdering för att kunna förbättra, förändra och förädla.

Söndagsskolan ingår i ett helhetstänk kring Gudstjänstutveckling och aktiviteten under året har färgats av våra "Världens mässor" samt förberedelser för TV-inspelning av Gudstjänster. Barnens gestaltningar av bibeltexter och teman som vi gjort i söndagsskolan, - används till stor del i Världens mässor.

Vi har arbetat aktivt med att barnen ska känna delaktighet i gudstjänsten och medverka i olika moment som bön, sång, nattvard, kollektupptagning, klockringning mm. Många av barnen tycker att det är roligt och meningsfullt och det har berikat våra gudstjänster. Vi kommer utveckla det arbetet genom att deltagare från den äldre gruppen vissa söndagar är med i gudstjänstens olika liturgiska moment.

Vi gjorde en stor heldagsutflykt till Björkö som avslutning på vårens söndagsskola, vilket var mycket uppskattat av föräldrar och barn. Ca: 60 st. var med. Vi vill stärka barnen och deras föräldrar/vårdnadshavare och skapa möjligheter att tillsammans upptäcka kristen tro och liv.

Vår fritidsgård "**Hörnan**" (grundskoleåldern) hade under året öppet som vanligt varje fredag kväll. Nytt från förra året var att vi öppnade "**Sommarhörnan**" under fyra veckor på

sommarlovet, vilket var uppskattat av barn/ungdomar i området. Antalet besökande barn har ökat markant under året. Det är ett snitt på ca: 50 barn- och ungdomar per fredag. P.g.a. oroligheter kring Rymdtorget har vårt samarbete med stadsdelen ökat. Deras fältarbetare har noterat att under den period då Hörnan var stängd p.g.a. översvämningsskador, ökade ungdomskriminaliteten i området. Fler ordningsvakter, fältarbetare, trygghetsvandrare och väktare rör sig nu i området. De har besökt Hörnan ofta och ett nära och gott samarbete som fördjupats under året. Samarbetet mellan olika aktörer runt Rymdtorget har också ökat. Hörnan ska vara en plats där personer med olika kulturell/etnisk/religiös tillhörighet jobbar med/för varandra och umgås på lika villkor. Detta har lett till att det under 2018 kommer finnas fyra personer med somalisk bakgrund från stadsdelen som arbetar på Hörnan, två varje fredag. Erikshjälpens nya samordnare för fritidsgårdar har besökt Hörnan och blivit positivt överraskad av antalet barn och stämningen. Vi kommer ha en närmare och kontinuerlig kontakt och samarbete fortsättningsvis.

Vi vill att vi pratar svenska med varandra på Hörnan för att stimulera den svenska språkutvecklingen. Vi arbetar efter vår ambition att de som kommer till Hörnan ska känna sig välkomna, trygga och sedda/hörda av oss vuxna men även av och med varandra. Detta vill vi balansera med att sträva efter att ha tydliga "regler" om vilket beteende som är acceptabelt och hur vi är med och mot varandra (t.ex. sociala koder). När vi arbetar interreligiöst, när vi samarbetar över könsgränser och visar att vi respekterar varandra som personer med olika etnisk/kulturell bakgrund och som kvinna och man, tror vi att barnen påverkas positivt av det. Vi är exempel på den svenska kulturen.

De flesta som kommer är muslimer och pojkar, men under året har antalet tjejer ökat, vilket är roligt och var en ambition inför året som gått. Detta har bl.a. skett genom att skapa förutsättningar för dans i "pingisrummet". Inför 2018 planerar vi för att en gång/månad helt och hållet vika salen för dans för att fler tjejer ska kunna vara och känna sig hemma på Hörnan. Vi hade flera födelsedagsfester och avslutningsfester under året och det var mycket uppskattat. Vi startade också med biokvällar vilket vi kommer fortsätta med 2018. Under inrådan av ordningsvakterna och deras erfarenheter kommer vi ha öppet kl. 16-19 under våren 2018. Vi kommer sen att utvärdera detta. Den flesta barnen är i åldern 10-15 år.

Vi har ändrat fikautbudet till popcorn istället för godis. Vi säljer även bullar, toasts och saft. Vid speciella tillfällen firar vi med t.ex. tårta/pizza och chips. Vi bjuder inte på fika utan tycker att det är viktigt att barnen lär sig vad saker kostar och att de får en förståelse för att saker kostar pengar när de kommer utanför Hörnans kontext. I Bergsjön är det i större utsträckning kontanter som gäller och vi funderar en del kring hanteringen av kontanter.

Läger: Årets läger hade vi på Kuvarp och det planerades och genomfördes som ett led i utvecklingen av "Världens mässa" samt som förberedelse inför inspelning av TV-Gudstjänster med SVT. Aktiviteterna byggdes av de sånger och den musik som skulle användas. Det blev mycket övning, gemenskap och sammansvetsande av hela gänget. Vi hade lägerbål, andakter och musikrepetitioner. Även utflykter och bad förekom.

Skola: Vi har haft regelbunden kontakt med Bergsjöskolan och träffats bl.a. i nätverksmöten och personalmöten. Vi har även haft kontinuerlig avstämning med skolans kurator och vid flertalet tillfällen har vi samarbetat kring problematik kring enskilda elever och/eller grupper. Syftet är att skapa relationer och att öka känslan av trygghet för barn i området – skapa

hopp och framtidstro. Under vårterminen närvarade vi på skolan minst 1 gång/vecka. Samarbetet med en av fritidspedagogerna på skolan har fördjupats med gott resultat.

Konfirmander: Under hösten började vi en ny grupp med åtta konfirmander i samarbete med Kortedala församling. Med ett liknande upplägg som tidigare år. Det vill säga två läger ett på hösten och ett på efterföljande vår. Mellan dessa läger träffar vi konfirmanderna en gång i månaden i anslutning till högmässan på söndagarna. Efter kyrkkaffet har vi undervisning med konfirmanderna fram till ca. 15.00.

Förebyggande arbete bland barn och unga i Bergsjön: I kyrkan har vi mött och lyssnat till föräldrars oro över sina barns framtid, risk att misslyckas i skola och istället dras till destruktiva sammanhang. Föräldrar beskriver att de känner sig osäkra inför det svenska skolsystemet och inte vet hur de bäst ska stödja barnen. Inom ramen för de projektmedel som församlingen beviljats för förebyggande arbete bland barn och unga har vi gett en grupp föräldrar stöd att starta läxhjälp för barn i klass ett till sex. Föräldrarna valde ett Föräldraråd som bär ansvaret för Läxhjälp; planering, uppföljning mm och i februari 2017 startade verksamheten. Föräldrar finns med under Läxhjälp, ansvarar för lokal, ordnar frukt mm. Under vårterminen upplät Hyresgästföreningen lokal och Familjebostäder engagerade studenter och kyrkan volontärer för att hjälpa barnen med läxorna. Från augusti erbjuder Familjebostäder Läxhjälp en egen lokal. Personal från kyrkan och Familjebostäder har under året funnits som resurser och stöd för Föräldrarådet. I samtal med Föräldrarådet har Läxhjälpens syfte och mål formulerats. Läxhjälp har mötts av stort intresse och även äldre elever efterfrågar stöd med läxor. Utmaningar framöver är att finna en fastare organisation för verksamheten, undersöka möjligheten att utöka och erbjuda äldre elever läxhjälp samt att stödja föräldrar i andra bostadsområden att bilda Föräldraråd och driva läxhjälp.

Ett mål för verksamheten är att stimulera barns nyfikenhet och lärande och under året har barn och föräldrar gjort utflykter till Fjällbo ängar, bowling samt till Universeum (sponsrat av Folktandvården). Verksamheten har även besökts av socialförsäkringsminister Annika Strandhäll, ett möte som barnen uppskattade mycket.

I december 2017 var 17 familjer inskrivna i läxhjälp. Vid de 55 tillfällen under året som läxhjälp erbjudits har 573 besökande elever fått läxhjälp och 93 besökande föräldrar medverkat.

Diakoni:

Vi bedriver ett omfattande arbete bland församlings äldre. Detta sker i form av besök och gudstjänster på olika äldreboenden, enskilda samtal, hjälp med fondansökningar, kyrkans caféverksamhet som är en viktig mötesplats för många människor, lunchservering varje vecka, samt gemenskapsträffar.

Den sociala utsattheten i Bergsjön utmanar oss att ge röst åt dem som har svårt att göra sin röst hörd. Vi vill arbeta för förändring. Målmedvetet försöker vi lyfta frågor från individnivå till strukturplanet. Diakoni innehåller ett profetiskt drag, att protestera mot orättvisor, att tala för dem som inte kan göra sin röst hörd. Våra diakonala insatser är parallellt av akut och långsiktig karaktär. Vi delar ut mat och kläder, vi värnar en öppen kyrka i både bildlig och bokstavlig bemärkelse. Vi har inlett och fördjupat flera omfattande samarbeten med bl.a. utbildningsgivare, kommun och idéburna aktörer, under året i syftet att erbjuda sammanhängande aktiviteter som leder till utbildning, praktik, språkträning – och gemenskap. Detta sker i samverkan med olika aktörer, främst Helsingborgs folkhögskola och Erikshjälpen. Denna samverkan syftar till långsiktigt stöd och hållbar integration. Samarbetet bedrivs under namnet ENVIS – En Väg In I Svenska Samhället.

ENVIS – En väg in i svenska samhället: Under 2017 har ENVIS-arbetet, som sker i samverkan mellan Bergsjön, Kortedala och Örgrytes församlingar samt Helsingborgs folkhögskola, Textilateljén och Erikshjälpen, funnit former och stabiliserats.

I ENVIS är våra kyrkor viktiga mötesplatser och vi vill möjliggöra möten mellan människor som kommer från stadsdelar med olika socioekonomiska förutsättningar. Volontärer från Örgryte och andra delar av staden deltar i Kvinnogruppen, Språkverkstan, Textilateljén, mentorgruppen Building Bridges samt på lektioner. Ca 20-tal ENVIS deltagare har besökt Örgryte församling vid bland annat Medeltidsfest och julmarknad. Samarbetet med Örgryte beskrivs av både deltagare och volontärer som mycket inspirerande och meningsfullt. Volontärer beskriver att de skapat relationer, lyssnat till och berörts av livsberättelser som är nya för dem samtidigt som de fått dela sina erfarenheter av samhället, yrkesliv mm. Varje termin inbjuder församlingarnas diakoner till gemensamma volontärträffar med samtal och reflektion kring ENVIS-arbetet.

ENVIS vill erbjuda praktikplatser som ger språkträning samt kunskap och erfarenheter som ökar möjligheten till arbete. Under året har Erikshjälpen secondhandbutik i Kortedala, där Bergsjön och Kortedala församlingar är samarbetsparter, erbjudit flera ENVIS-deltagare praktikplats. En utmaning under året har varit att finna svensktalande volontärer till butiken som kan bidra i språkträning samt dela erfarenheter av yrkesliv, samhället mm.

Under 2017 har Textilateljéns verksamhet fortsatt med Helsingborgs folkhögskola som huvudman samt med finansiering från Marks stiftelse. Textilateljé är öppen två dagar i veckan och verksamheten sker i kyrkans lokaler. Ateljén har under året haft samarbete med Bergsjöns bibliotek i workshops samt haft försäljningar på olika platser. Ett gemensamt arbete i ENVIS har inlets att tydliggöra Textilateljéns målgrupp samt avgränsa syfte och mål för verksamheten. Detta arbete kommer att fortsätta under 2018.

Samarbete med Helsingborgs folkhögskola kring utbildning förlagd i östra Göteborg har utvecklats under året. Skolans undervisning har under året helt förlagts till Bergsjöns kyrka och utökats till fem dagar per vecka. Planer finns att utöka med ytterligare en klass och fler

ämnen. Detta kommer att kräva större lokaler. En utmaning framöver är att söka större lokaler som även möjliggör ett fortsatt nära samarbete med församlingarna.

ENVIS har under året mötts av positivt intresse av deltagare samt av socialtjänst, kompetenscenter och arbetsförmedling i östra och nordöstra stadsdelarna. Ansatsen för arbetet har varit att börja i liten skala och låta deltagarnas behov styra utveckling och arbetssätt. Arbetet har vuxit och en utmaning under året varit att etablera mera fasta strukturer och arbetssätt. Detta arbete kommer att fortsätta även framöver.

En utmaning är även att finna vägar vidare för deltagare. Två deltagare har beviljats OSA, några deltagare har fått arbete inom detaljhandel och maskinsömnad. Svenska kyrkan har ett brett kontaktnät och samtal förs med andra aktörer i syfte att undersöka möjligheter till samarbete kring deltagare som är redo att ta steg vidare.

Mötesplats Bergsjön – riktat arbete till barn och vuxna som lever som papperslösa: En av församlingens diakoner har under året ansvarat för att samordna mottagningen för personer som lever som papperslösa och som sker en gång per vecka i Bergsjöns kyrka i samarbete med andra aktörer. Mottagningen besöks vid varje tillfälle av ca 100–150 personer, såväl de som levt länge som papperslösa som de som överväger att gömma sig.

Under året har samarbetet med Social resurs kring papperslösa utvecklats vidare och ett IOP-avtal tecknats där Bergsjöns församling erhåller medel till och utför insatser med fokus på barn samt att förebygga nöd bland barn och vuxna. Regelbundna uppföljningsmöten sker med Social resurs samt andra samverkansparter i syfte att reflektera över och samordna stöd och hjälp till en mycket utsatt grupp. Särskilt kan nämnas att församlingens samverkan med Stadsmissionen/Crossroads har etablerats under året och inneburit både en avlastning för församlingens medarbetare och en kvalitetshöjning av verksamheten.

Inom ramen för Socialt stöd på mottagningen finns ett särskilt fokus på barnens situation och en särskild uppföljning sker av familjer med mindre barn. Äldre barn ges stöd med lov- och fritidsaktiviteter. Bidraget har möjliggjort att inte endast fylla de mest basala behoven av mat, kläder, blöjor mm utan även att erbjuda lov- och fritidsaktiviteter som fotboll, basket, träningskort, Lisebergsbesök mm.

Rosengrenska stiftelsen, som på ideell basis bär ett stort ansvar för mottagningarna, har under hösten märkt en svårighet att bemanna de olika volontärgrupperna. Det har medfört en högre belastning på de som medverkat på mottagningen. Rosengrenska stiftelsens styrelse beslutade i december att under januari till mars 2018 reducera sin medverkan på mottagningen till varannan vecka. Som en konsekvens av detta och i samråd med Rosengrenska stiftelsen sker från januari 2018 en större mottagning med alla olika volontärgruppen ojämna veckor. Jämna veckor håller kyrkan öppet för flyktingcafé, mat- och kläudelning samt viss möjlighet till samtal med diakon. En utvärdering kommer att göras i slutet av februari 2018.

Det kan också nämnas att församlingen regelbundet tar emot praktikanter och studiebesök från utbildningar till följande yrken:

- Socionom
- Socialpedagog
- Läkare
- Diakon
- Präst

Själavård: Samtliga medarbetare möter många människor i svåra livssituationer. För barn och unga handlar det ofta om svårigheten att leva i spänningsfältet mellan olika kulturer och värderingsnormer. För andra kan det handla om oro för anhöriga i hemlandet eller för sin egen framtid. Vi sitter också ofta i samtal som rör tro och andlighet.

Kommunikation:

Externt: Aktiviteter i våra sociala medier ökar och vi har under året fortsättningsvis ofta synts och hörts i massmedia. Studiebesöken är fortsatt många, vi blir också ofta tillfrågade om att hålla föredrag och ingå i paneler osv. Detta är helt i linje med våra mål om opinionsbildning.

Tillsammans med de andra församlingarna i bl.a. nätverket Framtiden Bor Hos Oss, med olika aktörer i Göteborg och på egen hand, vill vi arbeta för att påverka samhällets politiska instanser att ta ett större ansvar för de människor som finns i våra stadsdelar. Det handlar om kontakt med enskilda politiska företrädare, inbjudan till seminarier och att driva frågorna i massmedia.

Under året har församlingens kommunikatör, samt en av diakonerna skrivit ett kapitel om integration i ett nytt läromedel: "En bra fortsättning".

Inom nätverket Framtiden Bor Hos Oss har arbetet med vår metodbok tagit mycket tid i anspråk. Planerad utgivning är hösten 2018.

Internt: Högt tryck på kyrkan genererar ett stort behov av ledning och stöttning i struktur, planering och också i att synliggöra den teologiska plattformen. Tid till detta har inte alltid funnits eftersom arbetet med den nya organisationen har tagit mycket tid och kraft i anspråk. Generellt har arbetslaget hög medvetenhet om församlingens värdegrund och verksamhetsidé.

Samhället: I ett avseende är vi mer kyrka när vi verkar tillsammans med andra än om vi "bara" är Svenska kyrkan i Bergsjön. Genom att skapa gemensamma praktiker där erfarenheter och livsvärldar delas och där mångfald och riktiga möten verkligen ryms, förkroppsligar vi Hoppet. Vi tror och ser också delvis att vi gör skillnad i samhället både det lokala och i staden. Det fördjupade samarbetet inom ENVIS är ett exempel på detta. Det

senaste året har även vår stadsdel Östra Göteborg visat ett ökat intresse av att samarbeta med oss. Samverkan är ett måste i ett område som Bergsjön. Ett brett samarbete kan ge hopp och inspiration. Samverkan som ett mönster för församlingen är teologiskt motiverad och stämmer väl överens med den kyrkosyn som är Svenska kyrkans. Tron på Gud som skapare innebär att det finns en grundläggande samhörighet mellan Gud och alla människor. Kyrkan är en del av samhället och därför söker vi aktivt kontakter och samarbetspartners för att bygga nätverk. Det är en viktig del i att fullfölja vårt diakonala uppdrag.

Secondhandbutik Café:

Under året har vi valt att stänga den Second Hand butik som funnits i kyrkan sedan 2004. I nuvarande form hade den gjort sitt och det är dags för ett omtag. Genom samarbetet med Erikshjälpen har vi tillgång till kläder att dela ut till dem som behöver det, främst i samband med kyrkans flyktingcafé. Kyrkans café fortsätter som vanligt och är en viktig mötesplats för många människor.

Fastighet:

Lokalerna är hårt slitna efter många års verksamhet. En renovering av kyrkorummet är förestående och de första kontakterna angående det är tagna. Genom att Helsjöns folkhögskola bedriver undervisning i kyrkans bottenvåning är denna nu mer utnyttjad än föregående år.

Arbetsmiljö:

Generellt råder ett högt arbetstempo i församlingen samtidigt som bemanningen under året varit något lägre, bl.a. på grund av sjukskrivningar och arbete med den nya organisationsindelningen. Vi märker av att vi är färre som får bära många av de nödvändiga strukturerna i kyrkan.

Under hösten genomfördes en arbetsmiljöundersökning med fokus på den psykosociala arbetsmiljön. Många medarbetare trivs och gläds i sitt arbete, men uttrycker också en känsla av stress.

Jämställdhets- och mångfaldsfrågor

Församlingen eftersträvar att vara en flerspråkig och mångkulturell arbetsplats som speglar den plats där vi är kyrka. Vi ser mångfalden som en stor möjlighet. Denna möjlighet kräver dock mycket kommunikation. Vi arbetar fortlöpande med mångfalds- och jämställdhetsfrågor på våra personalmöten.

Miljöfrågor

Församlingen källsorterar sopor och eftersträvar ett minimum av engångsartiklar.

Ekonomi och statistik

Medlemsstatistik

Invånarantal vid årets utgång: 17014

Kyrkotillhöriga vid årets utgång: 2341

Andel kyrkotillhöriga i % av invånare: 13,8 %

Inträden genom dop: 15

Inträden övriga: 6

Utträden: 42

Användning av gåvor under året:

De gåvor som församlingen mottagit har använts till diakonalt stöd till framför allt barnfamiljer och människor på flykt. Stödet har gällt mat, kläder, spårvagnskort, hyreshjälp samt viss fritidsverksamhet.

Verksamhetsberättelse 2017

Kortedala församling

Översiktlig församlingsbeskrivning

Kortedala ligger i Nordöstra Göteborg, i en av stadens första förorter från 1950-talet och ingår idag i Östra Göteborgs stadsdelsförvaltning. Som mest bodde här 26.000 personer men idag räknas befolkningen till drygt 15.000, varav drygt 5.000 är kyrkotillhöriga. Kännetecknande för stadsdelen är en större andel födda utomlands. Medelinkomst, förvärvsintensitet och utbildningsnivå är lägre än Göteborgssnittet. Man kan också notera att andelen barn är högre än genomsnittet för hela staden. I Kortedala bor många äldre som funnits här sedan 1950- eller 60-talet. Allhelgonakyrkan från 1956 fungerar som församlingskyrka och har lokaler för veckoverksamhet och kontor i två plan.

Församlingsinstruktion

Församlingens centrum och nav är altaret i Allhelgonakyrkan. Där firas gudstjänst varje söndag och helgdag, oftast som högmässa. Där möts den gudstjänstfirande församlingen – en gemenskap som möter Kristus i bön, lovsång, bibelläsning, förkunnelse och nattvard. Vi vill sträva efter att förena kyrkans rika liturgiska tradition med delaktighet, enkelhet, närhet och förnyelse. Undervisningen bland barn och unga har dopet som utgångspunkt eller inbjudan till dop som möjlighet. Barn och unga som är med i församlingens verksamhet skall få "material för att bygga en tro", alltså möta budskapet om Jesus Kristus på ett sådant sätt att det får relevans i deras liv.

Kortedala församling har diakonen Kristus som sin förebild. Att liksom Kristus vara beredd att ställa frågan "*Vad kan jag göra för dig?*" och att sedan lyssna in svaret, det är att vara en diakonal församling. Att alla människor har lika värde är en grundläggande tanke för oss. Att Svenska Kyrkan i Kortedala strävar efter att vara synlig och tar del i stadsdelens liv och evenemang gör att kontaktytor skapas som kan leda vidare. Samtidigt som det är ett uttryck för ett gott diakonalt arbete. Mission handlar också om ett ansvar för vår jord och arbeta för rättvisa, fred och miljö.

Verksamhetsram och planer 2017

Under de två senaste åren har inga verksamhetsplaner skrivits i Kortedala. Istället har vi 2017 jobbat utifrån tre ledord: Fördjupning, Integration och Medarbetarskap.

Fördjupning – i verksamheter och för oss som församling och som individer erbjuder kyrkan fördjupning i livet. Hur ger vi möjlighet att fördjupas i våra verksamheter? Hur arbetar vi med att skapa rum för bön och eftertanke? Hur kan vi växa i kunskap och erfarenhet i mötet med varandra?

Integration – ett av våra största samhällsproblem. Hur kan samhället vara en mångfacetterad helhet istället för delar som faller isär? Hur kan Kortedala församling bidra till ett bättre samhälle, i det lilla och i det stora? Hur kan vi bättre se och ta tillvara de diakonala utmaningar som finns runtomkring oss och i våra befintliga verksamheter? Hur ser integration ut i Kortedala församling..?

Medarbetarskap – handlar mycket om att arbeta för ett inkluderande sätt att vara församling. Vi vill inte vara producenter i förhållande till konsumenter. Vi vill att alla som kommer till Allhelgonakyrkan möts utifrån sina förutsättningar och behov. En församling med flera olika definitioner av ordet "vi". Detta handlar om arbetslag, ideella medarbetare och alla andra.

Redogörelse för verksamhetsår 2017

Här en mycket kortfattad redogörelse av sådant som präglat 2017.

Diakoni – Arbetet har fortsatt genom möten med enskilda och grupper. Den öppna verksamheten i Gemenskapsträff och Öppen kyrka samlar allt färre deltagare. Vi ser stora behov av gemenskap, men de möter inte alltid det vi har att erbjuda. Under hösten har vi arbetat med dessa frågor och hur vi skall komma vidare, både inom huset och utanför.

Envis – Under året har projektet som vi driver i samarbete med Bergsjöns och Örgryte församlingar, Helsingborgs folkhögskola och Erikshjälpens secondhand i Kortedala utvecklats mycket. Utmaningarna är stora och fr.a. ser vi att många med stora behov har hamnat utanför vad gäller språkutveckling, sociala kontakter, meningsfull sysselsättning m.m. trots många år i Sverige. Genom vår anställda samordnare och Helsingborgs kurser, liksom möjligheten till praktik på Secondhandbutiken har vi sett stora möjligheter att uppnå förändring, men det går mycket långsamt.

Gudstjänst och musik – Våra gudstjänster har utvecklats på så sätt att allt fler deltar och känner en glädje i gemenskapen. Under året har vi kunnat ha söndagsskola varje söndag, utom på sommaren, och detta bidrar till att fler barnfamiljer kommer. Barnkören har fått fler deltagare och delats i två grupper, och Allhelgonakören har fått fler medlemmar och utvecklats mycket och tagit sig an olika större verk, även om medverkan i högmässan är ryggraden i körens verksamhet.

Barn o unga – Satsningen på att dela upp Cross Kidz (verksamhet för skolår 4-6) i två olika grupper: Cross Kidz för skolår 4-5 och OMG för skolår 6-7 har slagit mycket väl ut. Gruppen behövde delas och vi behövde en plats för de som går i sjuan. Nu ser vi hur dessa får en naturlig fortsättning till konfirmandverksamheten. Ungdomsgruppen har under året funnit sina former och hittat in i veckomässan på torsdagskvällar.

Omorganisation – året har i mycket hög grad, liksom även 2016, präglats av den omorganisation som vi står i. Flera gånger under året har vi gjort riskanalyser. Mycket arbete har ägnats nya rutiner, ny administration, nya enheter, frågor kring ekonomi och personal m.m. m.m. Detta är inte på något sätt kyrkans grundläggande uppgift, utan syftar till att främja densamma. Vi har ibland under året känt att detta arbete varit så omfattande att det på olika sätt tagit kraft och fokus från det grundläggande. Dock kan man konstatera att oron bland oss anställda var större i slutet på 2016 än i slutet på 2017. Det återstår mycket att göra.

JÄMSTÄLLDHETS- OCH MÅNGFALDSFRÅGOR

Beskriv kortfattat hur ni under verksamhetsår 2017 arbetat med dessa frågor.

Under året har vi arbetat en del med arbetsmiljöfrågor. I planeringen för det nya pastoratet har detta varit en av uppgifterna och vi har bildat en arbetsmiljökommitté. Här står frågor kring en frisk och hälsobefrämjande arbetsplats i centrum, för kvinnor och män, yngre och äldre

MILJÖFRÅGOR

Beskriv kortfattat hur ni under verksamhetsår 2017 arbetat med dessa frågor.

Kyrkorådet beslutade 20160614 om en revidering av Kortedala församling, *Svenska Kyrkans miljödiplomerering för en hållbar utveckling steg 1*. Gruppen bestod av fem ledamöter två ifrån kyrkorådet, Emilia Domurat och Veijo Piri och tre anställda Jan Niklasson, Amanda Riski och Kari Berndtsson. Vid följande tre tillfällen 161011, 161101 och 170314 har gruppen träffats och reviderat materialet. Två nya dokument har lagts till. Miljöbalken (1998:808) Förordningar och föreskrifter – aktuella för Kortedala församling Nödlägesberedskap och förebyggande åtgärder. I samband med högmässan 20170618 informerade Göteborgs stifts miljösamordnare Christina Bernérus om församlingens miljöarbete och överräckte ett diplom att stiftet godkände församlingens revision av fas 1.

EKONOMI OCH STATISTIK

Medlemsstatistik

Invånarantal vid årets utgång: 16 643

Kyrkotillhöriga vid årets utgång: 4 704

Andel kyrkotillhöriga i % av invånare: 28,3 %

Inträden genom dop: 48

Inträden övriga: 10

Utträden: 99

Verksamhetsberättelse 2017

Nylöse församling

Denna verksamhetsberättelse 2017 är den sista för Nylöse församling som eget pastorat. Nylöse blev församling och pastorat 1969, efter att ha varit eget kyrkobokföringsdistrikt sedan 1951 inom Gamlestads församlings pastorat. Från 2018-01-01 kommer Nylöse, Bergsjön, Kortedala och Angered-Bergums församlingar att ingå i Nylöse pastorat.

Översiktlig församlingsbeskrivning

Nylöse församling är en del av Göteborgs kyrkliga samfällighet i Göteborgs stift. Församlingen ligger i Stadsdelen Östra Göteborg och består av Gamlestaden, Kviberg och Utby.

I församlingen finns två kyrkor, Nylöse och Utby. Nylöse kyrka är sammanbyggd med ett församlingshem och församlingens expedition. I Utby finns ett församlingshem och en kyrkskola.

Gamlestaden präglas av handel och småindustri. Det är en gammal stadsdel med landshövdingehus och stor invandring. Kviberg har vuxit och fått över 1000 nya lägenheter de senaste åren. Utby präglas av villor och radhus. Gamlestaden förändras, ett resecentrum håller på att byggas upp och ett stort köpcenter kommer att förläggas till SKF:s gamla fabriker.

I församlingen finns ett flertal förskolor, Kommunalt högstadium, låg- och mellanstadieskolor i Gamlestaden och Utby. Här finns också en kristen grundskola, Brandströmska kristna skola.

I Nylöse finns flera kristna kyrkor och samfund samt ett flertal moskéer.

Församlingsinstruktion

Att människor skall komma till tro på Kristus och leva i tro, att en kristen gemenskap skapas och fördjupas, att Guds rike utbredds och skapelsen återupprättas.

Vi vill att gudstjänsten skall vara församlingens centrum. Verksamheten skall präglas av öppenhet, glädje och delaktighet genom att arbetet i församlingen ska utföras av församlingsbor, personal, förtroendevalda och ideella medarbetare tillsammans. Samverkan ska ske med aktörer i övriga samhället såsom kommunal verksamhet, övriga kristna församlingar i närområdet, Göteborgs kyrkliga Stadsmission, bostadsbolag, handel mm. Arbetet skall ge tillfälle till fördjupning i den kristna tron och ge möjligheter till reflektion och samtal omkring livsfrågor. Verksamheten skall präglas av ett diakonalt förhållningssätt. Möjligheten för ideella att vara delaktiga i verksamheten skall uppmuntras och utvecklas.

Tre värdeord är riktlinjer i vår målsättning och de skall genomsyra allt arbete: Öppenhet, glädje och delaktighet.

Verksamhetsram och planer 2017

Verksamhetsidé Nylöse församling vill göra Jesus Kristus känd, trodd och älskad. Genom tro och engagemang vill vi i möten beröra människor så att fler kommer till tro på Jesus Kristus och kan mogna och växa som människor. Nylöse församling arbetar för att vara en utåtriktad församling med levande gudstjänster med engagemang av anställda och ideella. Vi har kyrkvårdar till båda kyrkorna och de har blivit något fler under året. Vi vill samla människor till livgivande gudstjänster, helger som

vardagar. Genom verksamheten öppen kyrka, caféer, temakvällar, samtalsgrupper och bönegrupp har vi tagit steg på vägen för att nå dit. Inför "livets gudstjänster" dop, konfirmation, vigsel och begravning försöker vi arbeta med goda möten som visar på Guds kärlek och omsorg. Vi erbjuder människor undervisning och gemenskap genom babyrytmik, öppen förskola barn i låg och mellanstadieåldern, unga i konfirmand- och fadderverksamhet, ungdomar, Kyrkokår samt unga vuxna i samtalsgrupper där vi särskilt tänker på de nyinflyttade i åldern 25–55 år. Våra diakoner erbjuder öppna grupper för äldre och öppen kyrka för diakonal verksamhet.

Redogörelse för verksamhetsår 2017

Gudstjänstlivet

Församlingens gudstjänstfirande stomme finns i Utby med cirka 20–40 personer och i Nylöse med cirka 20 personer. I Utby har vi firat högmässa eller mässa med små och stora (SOS) på söndagar klockan 11.00. SOS mässan är en lokalt utformad mässa med barn och vuxna och vi har med domkapitlets tillåtelse kommit att fira 8 SOS mässor under året.

En onsdag i månaden är det musikandakt i Utby kyrka och därefter en enklare måltid i församlingshemmet.

I Nylöse firas taizémässa, söndagsmässa och musikgudstjänst enligt ett rullande schema och det har varit uppskattat. Gudstjänstdeltagande pendlar mellan 10 och 25 personer.

På långfredagen genomfördes en korsvandring från St Josefs kapell och tillsammans med den katolska församlingen genomfördes en korsvandring ner till Nylöse kyrka, ungefär 15 personer deltog.

Församlingen håller andakter på flera äldreboenden, Götaholm, Kviberg och Fjällbo. På julaftons förmiddag uppfördes ett julspele i Utby kyrka med helt fullsatt kyrka.

Under våren 2017 fick diakon Ulrika och klockare Susanne i uppdrag av kyrkorådet att ordna med **altarets utsmyckning i Nylöse kyrka**, i form av nya textilier och ett nytt arrangemang av blommor och ljus. Eftersom de skrudar och många andra textilier som vi har i våra båda kyrkor är gjorda av Agda Österberg så tyckte vi det var viktigt att utgå från dem när vi skulle köpa nytt. Vi hittade efter lite letande **Ateljé Westra Gothia** i Kinna som arbetar i samma stil och kallar sig *Agdas Österbergs barnbarn*. Susanne och jag träffade två damer därifrån. De tittade på våra textilier och arbetade fram ett förslag på utformning och pris. En beställning gjordes efter godkännande av kyrkoråd och kyrkoherde i september 2017 på stukor i fyra färger, 2 altardukar och en kormatta. Vi bytte också leverantör av **altarblommor** från Kvibergs blommor till Blomsterbindare i Gamlestan. De har mycket fina blommor och känns som en seriös blomsterleverantör.

Barnverksamhet

Under 2017 arbetade barn- och familjeteamet på med de olika grupper som vi haft under en längre tid i församlingen. Liten och STOR, tisdagsklubb, barn- och babyrytmik, Onsdagscafé. Vi arbetade och följde de ramar och planer som gjorts för verksamheten.

Tisdagsklubben som legat på is under senare halvan av 2016, öppnades och fylldes åter med barn. Barnverksamheten tog också emot barn från mixade grupper ett par dagar på sport- och höstlov. Flera förskolor tackade ja till vår inbjudan om att komma till kyrkan och se vår skuggteater om påskberättelsen.

Församlingens musiker sjöng varje vecka med barnen på tisdagsklubben och präster har besökt barngruppen onsdagscafét i samband med förberedelse inför SOS mässan.

Ungdomsverksamhet

Ungdomsgrupp för ungdomar i åldern 13–25 år har erbjudits regelbundet, varje onsdagskväll i Utby kyrkskola och församlingshem.

Antalet besökare har varierat från träff till träff och legat på 5–15 personer. I ungdomsgruppen 2017 har majoriteten varit i åldern 18–21 år.

Konfirmandverksamhet

2017 konfirmerades 10 ungdomar.

Av de konfirmerade har två personer fortsatt i vår verksamhet som unga ledare.

Konfirmandverksamheten 2017 var ett samarbete mellan vår församling och Kortedala församling.

Konfirmandarbetslaget har bestått av två pedagoger och präst. Diakon har funnits med under läger.

Musiker har funnits med stundtals under året och gjort en "extra satsning" i intensiv-perioden inför och under konfirmationen.

Konfirmanderna åkte tillsammans med ledare och unga ledare på två läger under konfirmandperioden; ett i februari och ett längre sommarläger i juni.

Under konfirmandperioden har 10 unga ledare funnits med runt gruppen, på olika sätt. Dessa har tagit ansvar, hållit i pass, lekar, andakter med mera. De unga ledarna har fått kontinuerlig undervisning under konfirmandperioden – både i pastoratets ledarutbildning och internt i församlingen.

Vuxenverksamhet

Under november 2016 – januari 2017 hölls en **Sorgegrupp**. Det var två damer som anmälde sig, men en av dem blev sjuk och kunde aldrig delta. Därför genomförde vi alla fem gångerna med bara en kvinna. Det blev trots allt mycket fina träffar. Fler deltagare behövs om vi ska ha en grupp i fortsättningen. **Kanske pastoratsövergripande?**

Under våren gjordes ett försök att starta upp den vilande gruppen **Våga vara vuxen**. Under fem Onsdagskvällar ordnade Eva Astrén och Ulrika Stenbäck med soppa och fika i Utby, och kontaktade alla gamla medlemmar i gruppen. Efter en trevande start arrangerades olika teman under våren, med ämnen som skam, åldrande, nåd, förlåtelse ... Det blev mycket fina och intressanta kvällar, men uppslutningen var klen, ca 2–5 pers varje gång. Kanske är det dags att starta om med nya småbarnsmammor från det växande barnarbetet?

Under våren fortsatte **Café Utby** varannan vecka på tisdagar. En gång i månaden bjöds det på soppa och musik, där prästen Tor och organisten Tobias stod för programmet i kyrkan och föreläsningen i församlingshemmet. Sittgympa med instruktör från hälsofrämjandet, Helena Högberg talade om vägen från diakon till präst, John Thulin talade om vårens fåglar, Anki Liden visade bilder från Korea och Japan, vi gjorde Cupcakes efter påsk och Eva Astrén visade bilder från sin Afrikaresa. **Café Utby** avslutade med ett besök på Hökälla på Hisingen och fika hemma hos diakon Ulrika. Före midsommar avslutades terminen traditionsenligt med **Sill & Sång**.

Fyra onsdagsförmiddagar hade diakon Ulrika **Matlagning för herrar i Utby**. Under hösten har pedagog Eva Astrén haft ansvaret för gruppen

Höstens satsning **Tala film tala liv & Temakvällar** fortsatte kantor Lotten och diakon Ulrika med under våren. På temat *När livet går sönder* såg filmen Livsverket (Life as a house) och Johanna Bjurenstedt Gustafsson hade en temakväll och berättade hur Gud lett henne genom en svår period i livet, varvat med att hon sjöng sina egna sånger. Det blev fina kvällar, men uppslutningen var inte så stor.

Kyrkokåren har fortsatt med bibelsamtal, inledare och värd var tredje torsdag i månaden. Kvällarna samlar runt 10, hälften av medlemmarna. Samtalen handlar om kyrkoårets texter har fyllt ett behov så allt tyder på att kåren blir kvar. På våren 2017 ordnades Kyrkokåren en välbesökt församlingsträff.

Vi har fortsatt med andakt på tre äldreboendena. I Nylösedelen varannan torsdag det ena, varannan det andra, på Fjällbo varannan tisdag båda husen. På Götaholmsgatan där personal hjälper oss är det 10 – 15 deltagare, på Kviberg där vi själva söker upp har vi varit några få. Liknande gäller om Fjällbo. På alla finns dock en tacksamhet för att vi är där. På Kviberg slog det väl ut att i jultid gå runt och sjunga på avdelningarna. Visionen är än mer sång/musik och att få med frivilliga.

Musikandakter med följande soppa och enkla föredrag var fjärde vecka har integrerats i tisdagarnas Öppet för alla. Antalet deltagare är ca 15. Musiken varierar, föredragen följer ett tema, 2017 var det Luther och reformationen.

I januari 2017 avslutades samarbetet med **All Win** eftersom det då fungerade dåligt. Istället fick vi kontakt med Willys i Gamlestan. Vi träffade ledningen och startade ett samarbete där vi skulle få ta del av deras svinn, genom ett program de har som kallas VIS: Välgörenhet Istället för Svinn. Under april månad startades ett liknande arbete med Willys Partille. Kyrkan var öppen måndag – torsdag under våren, och vi hämtade mat fyra ggr/vecka i Gamlestan och två ggr/vecka i Partille. Nylösekyrkan var öppen måndag – torsdag under våren, men tre dagar/vecka under sommaren och hösten, måndagar, onsdagar och torsdagar.

Prästerna Bengt och Tor finns med i arbetet med Öppen Kyrka för att sitta med vid borden och prata med besökarna.

Fonder. Det har delats ut mycket pengar till behövande under det gångna året. Från Robertssonska /Larssonska har vi delat ut 70 000 och från Hilding Högberg 108 000. Plus

det vi betalat ut med diakonala medel under året (vet inte hur mycket), och pengarna från Öm och Sedlig (ca 19 000)

Hembesök. Hembesöken förekommer regelbundet men antalet besökta har inte varit så många under året.

Våffeldag och Julbasar har traditionsenligt genomförts av församlingens arbetskrets. Dessa tillställningar är alltid välbesökta.

Under året har det kommit fler och fler som vill ha enskilda samtal med diakon.

Musikverksamheten

Församlingen har 3 körer bestående av kyrkokör, våga sjunga-kör och barnkör.

Samtliga körer framträder regelbundet och efter förmåga i våra gudstjänster.

Polska kören har fortsatt att öva i Nylöse och sjunga regelbundet i båda kyrkornas gudstjänster.

I församlingen har det regelbundet förekommit musikgudstjänster, lunchmusik och konserter.

Kyrkans musiker såväl som inbjudna sångare och musiker har deltagit under året.

Vi har försökt att spegla en musikalisk bredd i de framträdanden som ägt rum.

Uppskattade musikgudstjänster och musikaliska sammanhang under 2017 har varit de egenproducerade musikgudstjänsterna "Din är jag än" en väckelsesångskoncert med berättelsen om när väckelsen kom till lilla Tutaryd i Småland, "I Kärlekens tid", "Med ögon känsliga för grönt", Gamlestadens jazzfestival med Nylöse kyrka som musikalisk scen, Musik i sommarkväll i Utby kyrka fyra onsdagskvällar under juli-augusti och 2 olika julkonserter, som fyllde Nylöse och Utby kyrka till absolut sista plats.

De mål vi satt upp har i stort sett uppnåtts.

Fastigheter

Ommålning av hela kyrkskolan invändigt var planerad för 2016. I samband med det lät vi bona golven, bytte trasiga ljudplattor i taket, rättade till alla lutande fönsterbrädor, demonterade gamla anordningar och el/ljudkablar som inte används längre.

I bottenplan församlingshemmet Utby har mögellukt konstaterats under en längre period. Under 2016 kunde detta arbete göras. Det sanerades efter att en firma konstaterat att det fanns påväxt av mögel i lokalen. I bottenplan fanns kontor och förråd tidigare. Eftersom församlingen har dåligt med lokaler för verksamhet, tänkte vi nytt, då det ändå skulle saneras. Efter sanering och renovering finns tre till fyra kontorsplatser, lite förrådsplats och en stor lokal för verksamhet. Under 2017 har lokalen utrustats med bord och stolar. Pentryt är kvar som innan, men tankar finns att utöka med diskmaskin,, kyl och frys. Arbetet med att färdigställa lokalerna slutfördes under 2017. Det som återstår är att installera diskmaskin

Planerat var också att få Nylöse kyrka ommålad invändigt och trägolvet slipat. För att få ett mer flexibelt rum som går att använda till verksamhet också, lät vi en arkitekt titta på kyrkolokalen då vi ville ta bort kyrkbänkarna och ersätta dem med stolar. Efter samråd med arkitekten sparade vi 6 kyrkbänkar för att ge stabilitet åt kyrkorummet. Kyrkbänkarna och övriga kyrkliga inventarier har vi låtit måla om i en ny färg och klätt om bänkar och ryggstolar. Tidigare färg var rosa och lila och nu

har vi grönt i tre nyanser och rostfärg.

Mycket arbete har gjorts i våra lokaler under 2016 och 2017. I samband med målning och renovering är det mycket och tidskrävande arbete med utrensning av möbler, material och annat som samlats under årtionden.

Miljöstationer vid våra församlingshem har inte blivit verklighet än.

JÄMSTÄLLDHETS- OCH MÅNGFALDSFRÅGOR

Församlingen har ställt sig bakom den av samfälligheten utarbetade mångfaldsplanen.

MILJÖFRÅGOR

Vi har arbetat för att få miljöstationer till stånd, särskilt i Utby men även i Nylöse.

EKONOMI OCH STATISTIK

Medlemsstatistik

Invånarantal vid årets utgång: 16244

Kyrkotillhöriga vid årets utgång: 7237

Andel kyrkotillhöriga i % av invånare: 44,6 %

Inträden genom dop: 52

Inträden övriga: 11

Utträden: 178